

ZPRAVODAJ ŠRÁMKOVY SOBOTKY

3 KVĚTEN / ČERVEN 2018
55. ROČNÍK
15 Kč

POČÍTÁNÍ ČASU

Čas
se zrodil tam,
kde vznikla hmota,
kde hmota není,
není ani čas.

Čas se počítá
od vzniku první chvíle
a kdy to bylo,
neví ani čas
a jak to vypadá,
Čas přežije i nás,
že vždycky po nás
něco zbyde.

I ve zbytcích je čas.
Náš čas je Času
pouhá kratochvíle,
čas poskakuje rozpustile
v naší hmotě těla
a dělá to i tam,
kde nejsme my.

Náš čas je maličký
jak dítě s houslemi
a mistr tónů na ně hraje.

Zahraje vznik i zrození,
čas růstu a kvetení,
čas lásky i čas nenávisti,
a ze strun loudí neštěstí i štěstí,
čas vadnutí i nedosnění.

Ztratit se nemůže.
Čas čeká na sečení.

Autor: Josef Jindra

Ilustrace: František Mikule

OBSAH

Počítání času – Josef Jindra 1

RADNICE INFORMUJE 3 – 5

K revitalizaci zámku 5

O nedoceněném Humprechtu 6 – 7

Ohlédnutí

za Modrou krví Sobotecka 7 – 8

Sloupek šéfredaktorky 8

KULTURNÍ TRADICE

Čas v nás 9 – 10

Myslivecký spolek 10 – 12

45. návštěvní sezona
na Šolcově statku 12 – 13

Vzácná návštěva 13 – 14

Znám já jeden krásný zámek... 14 – 15

Návštěvníci

„nakouknou hradu pod kůži“ 15 – 16

Česká televize

u baráčníků v Sobotce 16

Fráňa Šrámek

mezi dvěma světovými válkami 17

ŠKOLNÍ STŘÍPKY 18 – 21

ZÁKLADNÍ

UMĚLECKÁ ŠKOLA 21

ZPRAVIČKY ZE ŠKOLIČKY 22

KNIHOVNA

Dvojí setkání studentů s TGM 24

Procházka nás zavedla do kostela 24

Do Sobotecké knihovničky 25

Knižní novinky 25

Josef Jindra – básnická sbírka

Kudy Kam 26 – 27

SPOLEČENSKÁ

OZNÁMENÍ 27 – 30

Šolcův statek – lapidárium. Výstava keramika J. Podmola a Barbory Podmolové.

Baráčníci Sobotka – návštěva České televize – foto: syndik Mgr. Jiří Hořák

Nové užiték vozidlo Peugeot se sklápěcí nástavbou – foto: L. Jenček ml.

RADNICE INFORMUJE

STAVEBNÍ ÚPRAVY DOMU ČP. 5 NA NÁM. MÍRU – STARÁ RADNICE

V lednu započatá rekonstrukce objektu čp. 5 na náměstí (staré radnice) pokračuje. Výsledkem budou dva byty a jedna kancelář v druhém podlaží a jeden nebytový prostor v přízemí (vinárna). Vlivem skutečností rozkrytých v průběhu stavby dojde k velkému průtahu délky realizace. Jde především o zcela degradovanou konstrukci stropu nad druhým podlažím. Dále pak nutnost výměny části prvků krovu směrem do náměstí. Je to tak velký rozsah prací, který je nutné zadat samostatně. S ohle-

dem na technickou náročnost a nároky na zábor části náměstí pro potřebu vpravení masivních trámových prvků dovnitř a následné výstavby lešení pro opravu části krovu a střechy na straně do náměstí jsme se rozhodli práce v druhém podlaží na letní období přerušit. Jde samozřejmě i o problematiku zajištění pracovních kapacit (tesař historických krovů) a objemných stropních trámů. Postupu prací samozřejmě nepomáhá ani zjištění dílčí cenné výmalby v objektu. Výsledkem restaurátorských

průzkumů a několika jednání na místě se podařilo dohodnout princip konzervace (nikoli obnovení). Toto všechno povede k prodloužení termínu realizace prací především druhého podlaží do jarních měsíců roku 2019. Práce v přízemní provozovně nejsou výše uvedenými skutečnostmi tak podstatně ovlivněny a budou pokračovat dále s cílem předvánočního zahájení provozu. Celkové náklady stavby se vyšplhají minimálně o 2 mil. Kč výše nad vysoutěženou cenu 6,3 mil. Kč.

OBJEKT ČP. 6 NA NÁMĚSTÍ MÍRU

Vybavení aktuálně zažívanou zkušeností na objektu čp. 5 jsme se pustili do projektové přípravy na obdobnou stavební úpravu vnitřních prostor sousedního domu čp. 6 (pekařství a trafika na rohu náměstí). Výsledkem by bylo šest zcela přepracovaných bytů. Zde je situace oproti čp. 5 ještě komplikovanější, protože v jižní části objektu jsou v rámci takzvané salla tereny jak v přízemí, tak i v 2. nadzemním podlaží cenné kvalitní štukové omítky s bohatou výzdobou, které se nacházejí i v dalších 2 velkých místnostech jižního křídla. Právě probíhá restaurátorský průzkum,

který by měl určit způsob jejich ošetření. S ohledem na objem opravovaného prostoru bude výše investice cca dvojnásobná oproti čp. 5. To už je důvod trochu ohnout záda a požádat o finance z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP) určené na budování dostupného nájemního bydlení. Dohromady se bude z obou výzev rozdělovat 2,3 miliardy korun. Dotace pro obce a města je ve výši 90% nákladů. Těmi ohnutými zády myslíme skutečnost, že dotační program nutí svými podmínkami pobíratele po dobu 20 let uzavírat nájemní smlouvy s lidmi v jisté

příjmové zóně. Nicméně po zkušenosti z čp. 5 je naprosto zřejmé, že pouštět se do dvojnásobně velkého objektu pouze z vlastních prostředků by bylo nereálné.

Podání žádosti proběhlo v polovině června. Případná realizace by mohla tak nejdříve proběhnout v roce 2019.

Mimo to v červnu započala 2. etapa opravy fasády tohoto objektu, která zahrnuje západní stranu do Boleslavské ul. a jižní salla terenu (zdobenou věžičku). Fasádnické a štukatérské práce provádí firma pana Jaroslava Hlavy z Bozkova, která podala nejhodnější nabídku ve výši 1,8 mil. Kč bez DPH.

NÁKUP NOVÉHO HASIČSKÉHO AUTA

Tato záležitost postoupila do fáze, kdy je vysoutěžený dodavatel, kterým je KOBIT, spol. s r.o. Celkový náklad na pořízení automobilu je 7,74 mil. Kč. Finální dodání nového hasičského vozu na podvozku TATRA bude na přelomu roků 2018/2019. Nákup tohoto stroje bude určitě pro SDH

a Jednotku požární ochrany velkým mezníkem, protože jeho prostupnost v terénu a kapacita nádrže, stejně jako síla motoru, jsou o několik řádů výše, než u stávající více jak padesátileté Tetry. Jsme přesvědčeni, že SDH si nákup této techniky zaslouží. K této věci se samozřejmě ještě podrobněji vrátíme,

jakmile se bude blížit termín samotného dodání. Připomínám, že celkové náklady města budou díky dotačním prostředkům pouze 1 mil. Kč (dotační výzva MAS Český ráj a Střední Pojizeří – IROP – Prevence rizik a katastrof – pořízení nové velkokapacitní hasičské cisterny).

OPRAVA MÍSTNÍCH KOMUNIKACÍ VE MĚSTĚ

V průběhu května a června byly opraveny největší výtluky v povrchu vozovek v ulicích Spyšovská, Tyršova, Předměstská, J. Glazarové, Za školou, Fügnerova, Raisova a Novoměstská. Během letních měsíců se bud pokračovat s opravami v místních částech Čálovice a Spyšová.

OPRAVA PODLAHY TĚLOCVIČNY ZŠ

V průběhu prázdnin bude opravena podlaha v tělocvičně základní školy, protože dlouhodobé zvlnění a boule stávajícího povrchu byly nepříjemným a mnohdy i nebezpečným jevem sportování v tělocvičně. Náklady na tuto opravu činí 850 tis. Kč.

POD ULIČKOU

Výstavba je zahájena první částí (kolem farní stěny) a probíhají zde dlažební práce. Do prázdnin tak bude hotová první (větší a podstatnější) polovina díla – tedy od Malého náměstí k Šafranici.

Druhá část od Šafrance směrem k ulici Zahradní bude dopracována po letní sezóně.

foto: R. Vokounová

SPORTOVNÍ AREÁL

Výstavba tenisových kurtů je, jak již bylo dříve uvedeno, odložena na podzim tohoto roku. Aktuálně se dokončuje projektová dokumentace na kompletní rekonstrukci a přístavbu objektu zázemí stadionu čp. 532. S ohledem na značné zatékání do vnitřních prostor objektu bude ještě před zahájením prací na celkové obnově provedena oprava střechy nad hlavní částí (přelom června a července 2018). Snaha o dotaci

na workoutové hřiště nevyšla, přestože jsme měli velmi dobře naladěný projekt především díky blízkosti ZŠ, která by toto hřiště uměla zapojit do programu tělesné výchovy u vyšších ročníků. Realizaci za čistě vlastní prostředky města se chceme zatím vyhnout (celkový objem investice kolem 450 tis.) a zkusíme to tedy i v příštím roce, pokud bude tento dotační titul na Ministerstvu místního rozvoje vypsán.

STŘECHA MYSLIVNY POD HUMPRECHTEM

Realizace těchto prací je zahájena a bude trvat do podzimu tohoto roku. Výsledkem bude oprava tesařských prvků a zcela nová krytina z kvalitní břidlice grafitové barvy. Realita je taková, že česká (železnobrodská) břidlice

je dávno minulostí a v současné době se tento materiál řeší dovozem ze Španělska nebo Číny. V našem případě zůstaneme alespoň na starém kontinentu. Připomínám, že celkový náklad akce je 1 318 956 Kč bez DPH. Přitom

400 tis. Kč z této částky bude hrazeno prostřednictvím stejné dotace, jakou jsme vloni úspěšně použili při sanaci statických poruch objektu. Rozhodnutí o této dotaci už máme.

REVITALIZACE ZÁMKU HUMPRECHT

V minulém čísle jsme se k problematice vyjádřili velmi obsírně. V tomto čísle vyjde článek paní Evy Chodějovské-Bílkové, který přináší akademický

pohled zcela nezátížený pragmatickou odpovědností. Tou ale vedení města zatíženo být musí a je to tak samozřejmě správně. Věc kolem zámku Hum-

precht (malá/velké dotace) se dobere do stavu finálního rozhodnutí na zastupitelstvu 14. 6., na kterém bude věc znovu diskutována.

NÁKUP NOVÉ TECHNIKY

Na konci května bylo do technického střediska města dodáno nové užitkové vozidlo Peugeot se sklápěcí nástavbou – viz foto na jiném místě tohoto vydání. Současně byl dodán i kontejnerový nosič za traktor s celkem

dvěma kontejnery. Tato technika velmi příznivě oživí naše možnosti – například efektivnější vyvážení veřejných odpadkových košů malým nákladním autem, jednodušší dopravu materiálu nebo odvoz bioodpadu. Technické

středisko už není jen partou „údržbářů“ a rozsah činností se postupně rozšiřuje. Nákup této techniky je tak logickým vyústěním tohoto trendu.

*Ing. Lubor Jenček, starosta
Bc. Jan Janatka, místostarosta*

K REVITALIZACI ZÁMKU HUMPRECHTU

Děkuji za možnost vyjádřit veřejně svůj názor na problém rekonstrukce zámku Humprechtu. O uplynulých dvou letech, kdy se tvořil projekt zásadní revitalizace Humprechtu, by bylo možno napsat napínavou knihu s mnoha zápletkami. Především bych chtěla poděkovat starostovi, který zvládl nastartovat a dokončit tvorbu projektu, a velké poděkování patří také Karolu Bílkovi, který nezištně poskytl své celoživotní badatelské podklady pro vytvoření požadovaného stavebně historického průzkumu.

Určitě od kastelánky nečekáte, že bude spokojená s realizací malé verze opravy Humprechtu. V emotivním osobním dopise, který jsem v březnu adresovala všem zastupitelům, jsem toto rozhodnutí označila za popření všech svých snah a práce, kterou jsem zámku věnovala. Nepřesvědčilo mě ani zveřejněné ekonomické a další zdůvodnění, proč město odmítlo velkou variantu opravy Humprechtu.

Jsem přesvědčená, že kterýkoliv sobotecký občan, který jako faktický majitel zámku do něj zavítá, nemůže být s jeho současnou prezentací nespokojen. V roce 1996 se podařilo dokončit oceňovanou expozici, která citlivě zmapovala historii Humprechtu a rehabilitovala zámek jako historickou památku. Začalo tak období, kdy se Humprecht stal místem stovek svatebních obřadů a otevřel návštěvníkům dveře všech svých místností. Každý rok se zdařila malá či větší oprava – opěrná zeď, akustická hodovní síň, vyhlídkový ochoz, obohatily se prostory zámku o přikoupené exponáty.

Završením úspěšné péče o zámek bylo získání titulu národní kulturní památky v roce 2008. Při výčtu těchto pozitivních zpráv nemohu nezmínit, že se větší část záměrů nezdařila. Po dvaceti letech není opravena cesta k zámku. Není zajištěno občerstvení pro návštěvníky, není realizována odpočinková zóna v prostoru luk u cesty k zámku a mohla bych pokračovat ve výčtu. Uznávám, že Sobotka má problémy, které je třeba řešit přednostně, ale toto uznání má po téměř třiceti letech spíš podobu rezignace a smutku. Pokud by bylo možné získat tak velkou finanč-

ní podporu pro jiné městské projekty, určitě by se nezvažovaly tak opatrnicky a tak s chladnou hlavou a kalkulačkou v ruce. Nebudu vyjmenovávat další své argumenty, zbytečně bychom ubírali prostor potřebnějším informacím. Jsem ochotna kdykoliv diskutovat s kterýmkoliv zastupitelem i občanem nad konkrétními návrhy revitalizace. Považuji totiž získání dotace IROP pro Humprecht za historický úspěch. Nepřijmout tuto náročnou výzvu by bylo trestuhodné z hlediska dalších soboteckých generací.

PhDr. Dagmar Faměrová

Humprecht – foto: R. Vokounová

O NEDOCENĚNÉM HUMPRECHTU

Začnu poněkud osobně. Humprecht hraje důležitou roli v mém životě už dlouhá léta. Strávila jsem tu jako průvodkyně nejedny prázdniny, později mě v mém profesním životě přivedl ke klíčovým tématům z historie rodu Černínů. Pokřtili jsme zde knihu, která získala Magnesii literu – kolegové přijali můj návrh, aby hlavní křest proběhl právě v Sobotce a ten v Černínském paláci v Praze následoval až poté. Bylo mi nabídnuto napsat o Humprechtu článek do prestižního seriálu o významných hradech a zámcích v časopise Dějiny a současnost, který je hojně čten zájemci o historii a návštěvníky památek. V současné době pracujeme na dalším vědeckém projektu spatřím s rodinou Černínů a jejími sídly. Vodím sem kamarády z Čech i ze zahraničí; ráda se sem sama zajedu jen tak podívat, pozdravit.

V uplynulých dvou letech jsem se podílela na letním programu kulturních pořadů na Humprechtě. Mnozí z vás navštívili přednášky historiků umění a architektury i naše pořady založené na autentických archivních dokumentech ilustrujících život stavebníka zámku Humprechta Jana Černína, jeho manželky a jejich synů stejně jako druhý připomínající život Humprechtova prastrýce Heřmana. Při obou zazněla dobová hudba vybraná hudebními vědci tak, aby odpovídala době, v níž tyto osobnosti žily, době, kdy byl Humprecht opečovávanou a oblíbenou novostavbou svých majitelů, kde dostaly práci desítky tehdejších Soboteckých.

Tyto pořady a výsledky mé odborné práce přispěly k tomu, že zámek, který není v uspokojivém stavu po stránce provozní a stavební, získal v letošním roce větší dotaci, díky níž by bylo možné napravit za dlouhou dobu nastřádané technické a stavební nedostatky a zmodernizovat část expozice. Po letech podfinancování je to již více než nutné! Potěšilo mě, že akademická práce má praktický dopad. Jaké bylo ovšem moje překvapení, když jsem se dozvěděla, že Sobotka tyto nemalé prostředky odmí-

tá přijmout a využít! Na náročné přípravě projektu se podílela paní kastelánka, odborníci z řady profesí, ale nemalou energii a finanční prostředky v přípravných fázích vynaložilo i Město Sobotka. Pod přihlášku projektu se podepsal starosta města, jeho statutární zástupce. Co vedlo reprezentanty Sobotky během několika měsíců k zásadnímu revidování vlastních postojů a činů? Podmínky dotačního programu byly všem dopředu známy. Na webových stránkách Městského úřadu je publikována z pera nejvyšších reprezentantů Města obhajoba tzv. malé varianty: město má aktuálně možnost se rozhodnout mezi dotací 47 nebo 10 milionů. Od nich se však budou ještě odčítat nemalé náklady na přípravné práce a zpracování projektu. Dá se opravdu za zbylé prostředky v případě malé varianty něco zásadnějšího na Humprechtě opravit? Celé úsilí bude redukováno na základní stavební práce. V minulém čísle Zpravodaje jsme si mohli přečíst vysvětlení, jehož hlavním tématem je finanční nákladnost a s tím spojená nutnost vzít si úvěr; podobné zdůvodnění město nabídlo na svých webových stránkách, kde se navíc argumentovalo možnými potížemi při výběru vhodných dodavatelů. Avšak tyto důvody nejsou vůbec přesvědčivé. Pokrytí spoluúčasti a prvotní investice byly v projektu, který město samo předložilo, výslovně zmíněny a byly tedy žadateli – Městu známy. Radnice tedy mohla najít snadné řešení, protože úvěr je jistě ospravedlnitelný v případě, kdy umožňuje další rozvoj a investice. Jeho výše by činila přibližně desetinu příjmů ročního městského rozpočtu a k jeho krytí by nejspíše bohatě postačovaly příjmy ze vstupného. Pomocnou ruku by také mohl podat např. Královéhradecký kraj. I z tohoto hlediska je celkem radikální změna postoje města obtížně pochopitelná a vysvětlitelná. Zároveň do budoucna velmi snižuje důvěryhodnost Sobotky jako žadatele dotací na jakékoli další projekty – záchrana Humprechtu tu mohla naopak posloužit jako

skvělý pilotní projekt, který by prokázal schopnosti vedení města takový typ projektu „uřídít“.

Humprecht je národní kulturní památkou – honosí se „titulem“ uděleným Ministerstvem kultury, jímž občané České republiky dávají prostřednictvím svých úřadů najevo, že objekt má nemalou hodnotu. To je pro vlastníka počta, potenciál, který je možné využít, ale i závazek! Navíc je zámek vnímán dlouhodobě jako symbol Sobotky a šířeji Českého ráje. A to je významný závazek morální. Osobně si v kontextu výše zmíněného velmi cením toho, že význam památky není zodpovědnými lidmi, kteří se starají o prezentaci Humprechtu a o podobu jeho zpřístupnění veřejnosti, zneužíván. Humprecht je místem, kde je historie prezentována kvalitně, a velká varianta projektu by jistě přispěla k dalšímu zlepšení. Není to přitom bohužel obecným standardem. Náš zámek tak ukazuje smysluplnou a důstojnou cestu, jak se učit a „žít“ dějiny: na Humprechtě se pojí výsledky odborného výzkumu se zájmem veřejnosti o příjemné trávení volného času. Místo se nestalo historickým disneylandem, ale drží si vysokou úroveň prezentace historie. A dělá tak Sobotce důstojnou reklamu. Přivádí do města desetitisíce návštěvníků, kteří zde tráví čas a utrací své peníze. Odborně připravená expozice a fundovaný výklad přispívají obecně k povznesení společnosti. Poučený návštěvník zámku dokáže srovnávat, pozná kvalitu od „hraní si na historii“, doporučí návštěvu svým známým a vrátí se. Pokud si ovšem nezapamatuje spíše opadané omítky, nevyhovující zázemí nebo nebude mít rovnou návštěvu spojenou s vyvrtnutým kotníkem. Zatímco by se Humprecht mohl stát ukázkovým příkladem historického objektu, který kvalitním způsobem prezentuje historii, je hluboce propojen s místem, v němž po staletí stojí, a žije současným životem na úrovni, ti, kteří mají to štěstí, že se na něj denně dívají, a tu zodpovědnost, že by se o něj měli v zájmu řady dalších

zodpovědně postarat, to dlouhodobě nedělají a aktuálně hodlají omezit splátku svého dluhu vůči Humprechtu na nutné minimum. Ocenění způsobu prezentace památky a jeho rozvoj jde zcela stranou.

Naznačila jsem, že dění na Humprechtě má za sebou již delší dobu odbornou podporu. Za svůj obor můžu říci, že je odváděna práce na nejvyšší úrovni. V úvodu jsem se omezila na připomínku svých vlastních aktivit. – Necítím se povolána mluvit za všechny

kolegy a jistě bych na někoho – nerada – zapoměla. Připomeňme na závěr alespoň mimořádné našazení dr. Nadi Kubů při vytváření expozice, které je každému, kdo na zámek přijde, zjevné na první pohled. Vložili jsme do své práce pro Humprecht nemalou energii a čas, podpořené financemi z jiných zdrojů nebo přímo konané ve volném čase. Je aktuální postoj města Sobotky vůči grantové dotaci IROP vhodnou odpovědí na toto naše snažení? Bude Sobotka prohlubo-

vat svůj dluh vůči Humprechtu a spoléhat nadále na dobrovolníky a nadšence? Postoj reprezentace města mi vyznívá jako neúcta a nevhodný signál vyslaný směrem k dlouholeté práci kastelánky, a – přes veškerou péči o jednotlivé objekty v centru Sobotky, která je v posledních letech ocenění hodná – jako nezájem o kulturní dědictví a zřikání se odpovědnosti za ně.

*Eva Chodějovská-Bílková,
historička a archivářka*

OHLÉDNUTÍ ZA MODROU KRVÍ SOBOTECKA

Když se mne vloni zjara vedoucí Městského kulturního střediska Pavlína Havlová a vedoucí Městské knihovny Fráni Šrámka Bc. Magdaléna Šrůtová optaly, jaké téma pro příští vlastivědnou přednášku zvolím, navrhl jsem pod vlivem úspěšného televizního cyklu *Modrá krev*, že zkusím připravit něco podobného pro Sobotecko. Nadšeně souhlasily a slíbily spolupráci, třebaže jsem nakonec vymyslel rozsáhlý devítidílný cyklus.

Zprvu jsme uvažovali, kde přednášky uskutečnit, zda v knihovně, kam se vejde tak třicet, nejvýše čtyřicet zájemců, nebo v sále spořitelny. Ještě že děvčata prosadila přes mé obavy tento sál! Zajistila i techniku pro prezentaci k jednotlivým přednáškám a drobné dárky přednášejícím. Radka Vokounová se starala o prezenci a střežila dobrovolné vstupné, Magda občas převzala i roli taxikářky. Všem patří velké poděkování.

Zásadní otázkou, kterou bylo na počátku třeba vyřešit, byl termín přednášek. Nakonec jsme zvolili přibližně měsíční periodicitu od září 2017 do května 2018. Jako nejvýhodnější se nám zdál páteční podvečer v 18 hodin, kdy končí pracovní týden, přijíždějí víkendoví chalupáři, stihne se i večerní program televize. Jedinou nevýhodou tohoto termínu byla skutečnost, že kolidoval s obdobnými akcemi v okolí (např. s přednáškami Jičínské besedy), takže příště se o pátku budeme muset lépe podělit.

Osvědčila se však další součást každého podvečera, a to malá výstavka regionální literatury k tématu přednášky

doplněná několika díly přednášejících. Někteří dokonce přivezli své knížky a separáty darem sobotecké knihovně nebo své studie namnožili. S uspokojením konstatuji, že se nám za celou dobu z výstavky ztratila pouze jedna brožurka.

Celý cyklus i každá přednáška byly zveřejňovány hezkými plakáty a letáčky, vytvářenými Adélou Hoškovou, místním rozhlasem, na internetových stránkách, zájem projevoval i regionální tisk, podrobné informace se objevovaly ve Zpravodaji Šrámkovy Sobotky a v Bousováku, mimosobotecké zájemce jsme informovali elektronicky.

Hned na první přednášku se sešla k mému překvapení stovka posluchačů a zájem až do konce neutuchal, spíše mírně stoupal, jak svědčí i podpisové archy. Tyto archy jsme potřebovali k evidenci účasti, protože jsme se rozhodli nejpilnější účastníky cyklu nakonec odměnit alespoň malým symbolickým dárkem – diplomem a odznakem Patri-

ot Sobotecka (navrhla Adéla Hošková). Věrní návštěvníci svou neúčast dokonce omlouvali jako ve škole – to když zasáhla chřipková epidemie či jiná nemoc, když museli být ve volebních komisích, když odjížděli za svými povinnostmi. Ani počasí neodradilo.

Nejdůležitějším úkolem bylo ovšem personální zajištění přednášek. Chtěl jsem, aby se v Sobotce představili vynikající znalci tematiky z řad regionálních odborníků a aby Sobotečtí vyslechli i nejpřednější české historiky. Zároveň se zrodila myšlenka, aby Sobotku poznali současní potomci šlechtických rodů, které spoluvytvářely dějiny Sobotecka. Možno říci, že tyto záměry se podařilo výborně naplnit.

Především jsme zvolili variantu, aby každý podvečer měl nejen přednášejícího, ale i patrona. Tato duplicita se nám vyplatila, když onemocněli PhDr. Jindřich Francek a PhDr. Eva Chodějovská, když ze zdravotních důvodů musel do zahraničí odcestovat Ing. František Schlik nebo když kvůli služebním povinnostem nemohly přijet PhDr. Naďa Kubů a prof. Milena Lenderová. Za záskok takřka na poslední chvíli, a to výtečný záskok včetně dokonalé prezentace, patří poděkování naší milé humprechtské kastelánce PhDr. Dagmar Faměrové, za další neméně úspěšný doc. Zdeňku Hojdovi. Přiznávám, že největší obavy jsem měl právě z toho, že přednášející nepřijedou; proto jsem na každý podvečer shledával své chabé vědomosti, ale naštěstí jsem je nemusel použít.

Sto procentně však nemůžeme být spokojeni. Nepodařilo se např., aby do Sobotky přijel i někdo ze současných potomků rodů Valdštejnů a Lobkoviců. Také se nepodařilo realizovat přednášku o šlechtické heraldice. Tak snad někdy jindy.

Hlavním patronem celého přednáškového cyklu se stal senátor Ing. Tomáš Czernin. Ten bral svůj úkol velmi zodpovědně, pomohl se sháněním adres, zúčastnil se několika podvečerů a ujal se i role přednášejícího.

A nyní si zopakujeme průběh přednáškových podvečerů. Začínali jsme rodem Vartenberků, o němž zasvěceně pohovořil mladý historik z Muzea Českého ráje v Turnově PhDr. Jiří Sajt za patronace prof. Josefa Žemličky z Filozofické fakulty Univerzity Karlovy. O říjnový podvečer a rod Hasenburků se podělili PhDr. Ondřej Vodička z oddělení pro soupis a studium rukopisů Masarykova ústavu a Archivu Akademie věd ČR a vynikající znalec českých dějin prof. Petr Čornej z Prahy. Období Lobkoviců na Kosti nám v listopadu přiblížili další dva přední čeští historici, doc. Marie Ryantová z Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích a prof. Jaroslav Pánek, současný ředitel Českého historického ústavu v Římě. Albrechta z Valdštejna posluchačům v předvánoční přednášce představil doc. Zdeněk Hojda z Filozofické fakulty Univerzity Karlovy. O lednové černínské přednášce naší milé PhDr. Dagmar Faměrové jsem

se již zmínil; nejnovějšími dějinami rodu ji doplnil Ing. Tomáš Czernin. V únoru jsme zásluhou další naší krajanek a mladé výborné kunsthistoričky PhDr. Lucie Rychnové poznali vztah rodu Schliků k Sobotecku. Březnový podvečer zahájil pan JUDr. Pio Kinský dal Borgo; složité vztahy Netolických, Vratislavů z Mitrovic, dal Borgo Netolických a Kinských dal Borgo ke Kosti nám perfektně objasnil prof. Jan Županič z Filozofické fakulty Univerzity Karlovy. Nezapomněli jsme ani na drobnou šlechtu Sobotecka; jí byl věnován dubnový podvečer s přednáškami prof. Eduarda Maura z Filozofické fakulty a JUDr. Marka Starého z Právnické fakulty Univerzity Karlovy. Jako poslední vystoupil s přednáškou o šlechtické etiketě největší současný znalec této problematiky PhDr. Ladislav Špaček.

Byl to náročný cyklus, něco jako bývaly extenze univerzitních profesorů, kteří o prázdninách přednášeli na různých místech pro veřejnost.

Nezbývá tedy, než všem ještě jednou srdečně poděkovat. Věnovali Sobotce nezištně spoustu svého vzácného času, přijeli autobusem, vlastním autem nebo je přivezli příbuzní a známí, navíc všichni přislíbili zpracovat svá slova do podoby příspěvku do sborníku *Modrá krev Sobotecka*, který by měl vyjít k letošnímu 520. výročí povýšení Sobotky na město.

A poděkování patří i všem posluchačům. Cyklus opravdu vzbudil zájem nejen Soboteckých, ale přijížděli i zájemci

a krajané z Prahy, Mladé Boleslavi, Jičína, Kněžmosta, Lázní Bělouhradu, Řepova, Kosmonos; nemluvě o Oseku, Libošovicích, Markvarticích, Dolním Bousově, Vesce, Malechovicích, Dobšíně apod. Jednou neváhal přijet pan ing. Zbyněk Šolc z Nového Jičína, několikrát byl mezi námi prof. Vladimír Švorc z České Lípy. Potěšitelné je, že poměrně hodně byla zastoupena mladá generace, že přicházelo i několik učitelů ze sobotecké školy. Přesto zájem občanů Sobotky mohl být ještě větší.

Zazněly už také dotazy, zda připravíme další podobný cyklus přednášek. To dosud není rozhodnuto, protože nás letos ještě čekají oslavy 520. výročí povýšení Sobotky na město a 100. výročí vzniku Československé republiky. O těch krátce na závěrečném podvečerů pohovořil starosta města Ing. Lubor Jenček. Ten také spolu s vedoucí MKS Pavlínou Havlovou a knihovnicí Bc. Magdalénou Šrůtovou předal diplomy a odznaky Patriot Sobotecka. Nejprve ho dostal in memoriam Mgr. Petr Pfeifer (převzala dcera Míša), potom všichni přednášející, patroni podvečerů a nejdálalší účastníci a nakonec všichni ti, kdo vyslechli nejméně šest přednášek.

Hezký poslední podvečer *Modré krve Sobotecka* uzavřel patron celého cyklu, senátor Ing. Tomáš Czernin.

S pozdravem Sobotce a Soboteckým

Karol Bílek, koordinátor cyklu

SLOUPEK ŠÉFREDAKTORKY

Vážení čtenáři Zpravodaje, dostává se Vám do rukou 3. číslo časopisu a pevně věřím, že Vás zaujala krásná poetická titulní strana. „Počítání času“ je báseň zatím z poslední sbírky „Kudy kam“, kterou Josef Jindra vydal, doplněnou ilustracemi Martiny Bachové, ale speciálně pro náš časopis titulní stranu ilustroval František Mikule. Recenzi na novou básnickou sbírku najdete na straně 26. A proč se dostala na titulní stranu? Nejen, že je hezká a je od soboteckého básníka, ale také proto, že téma letošního

ročníku Šrámkovy Sobotky je „Čas v nás“. Více o tématu festivalu se dočtete v ideovém textu na straně 9. Volně vložený list uvnitř Zpravodaje s plakátem festivalu na jedné straně a s doporučením, chcete-li výběrem pořadů od Přípravného výboru festivalu, berte prosím orientačně. V informačním centru budou pro Vás k dispozici zdarma programové brožury. Výběr pořadu je na každém z Vás. Jste srdečně zváni.

Prázdninový kulturní program na zahradě Šrámkova domu byl v letošním

roce v ohrožení kvůli rekonstrukci domu čp. 5. Nakonec je vše jinak a Vy i letní návštěvníci města se můžete těšit nejen na Letní kino, ale i na koncerty. Své swingové písničky zahraje 19. 8. 2018 Pepa Štros. Všechny akce pořádané v Sobotce se včas dozvíte na webových stránkách města, ve vývěskách informačního centra, na výlepových plochách a městským rozhlasem. Milí čtenáři, máme před sebou dny prázdnin a dovolených plných cestování a mnohdy i dobrodružství. Přeji Vám krásné léto plné odpočinku a hezkých zážitků.

Pavlína Havlová

KULTURNÍ TRADICE

ČAS V NÁS

ŠRÁMKOVA SOBOTKA / 62. ROČNÍK FESTIVALU ČESKÉHO JAZYKA, ŘEČI A LITERATURY

30. 6. – 7. 7. 2018 V SOBOTCE

Čas – hodiny s průsvitným ciferníkem, které průčelí radnice na náměstí v Sobotce rozsvítily roku 1865, symbolizují jeho novověké pojetí: éru času, který je měřen, ubíhá a je nevratný. Ten se stal konkurencí přírodnímu času ročního a denního cyklu i hospodářského roku, ale také roku církevního a mnohem staršího ročního cyklu pohanského. S cyklem je spjat návrat a obnova, rozměr profánní a sakrální, věčná regenerace. A přestože i v jeho intencích je nutné dělat věci „v pravý čas“ a podřídit se vyšším zákonům, na nějaké hodině či minutě v něm nezáleží.

Éru, která přesně měřitelný a jednotný čas nepotřebovala, tedy nahradila moderní doba času ekonomizovaného. Začalo platit, že čas jsou peníze, začalo záležet na tempu, rychlosti. Veřejné hodiny na náměstí doplnily osobní hodinky, nástroj individuálního přenosu zpřítomněného unifikovaného času. Jednotný světový čas byl zaveden roku 1884 a Rakousko-Uhersko se k němu brzy připojilo. Společnost se postupně stále důmyslněji organizovala, synchronizovala a integrovala. Mezi ctnosti byla zařazena dochvilnost, zpoždění se sankcionovalo; začali jsme „mít málo času“, „stíhat“ nebo „nestíhat“, spěchat. K veličině času přibyl fenomén plánovatelného, stanovitelného pracovního výkonu. Životní styl se změnil do podoby, kterou známe. Také občanskost znamená a vyžaduje zavedení stejně dlouhé hodiny. Svěbytná, vyspělá česká společnost dosáhla v roce 1918 státní

samostatnosti v podobě Československé republiky a přes kritická období 20. století si vlastní stát udržela dodnes. Tehdy přítomný a prožitý čas se stal minulostí, kterou známe z výkladu dějin. Současnost přináší nová tázání a nutí nás o časovosti přemýšlet. Jinak – nebo v podstatě stejně jako předchozí generace? Nelze neregistrovat, jak naše vnímání času proměnila technika, média; v tom základním se však znovu navracíme ke kořenům.

Na otázku, jak času jako lidé i jako Evropané a Češi rozumíme, zajímavě odpovídá jazyk: jak známo, o času nelze myslet jinak než metaforicky a z významových struktur výrazů k času vztažených vyvstává, že ho nejčastěji odvozuje od zkušenosti s prostorem: minulé události jsou *za námi* a budoucnost *před námi*, čas chápeme jako pohybující se předmět a snad ještě častěji jako bytost, která běží, utíká, kráčí mílovými kroky, případně se vleče. Čas a procesy v čase probíhající vidíme též často jako plynoucí vodu – mluvíme o plynutí, toku či proudu času, o tom, že něco uteklo jako voda. V jazyce – v našem případě v češtině – je uložen i obraz našeho členění času; čas a časovost reflektuje gramatika i bohatá slovní zásoba – od substantiv přes slovesa až po předložky či spojky. Některé výrazy prozrazují mnohé o světě našich předků: fakt, že jejich hlavními hodinami bylo slunce, že časová období charakterizovali podle dějů v přírodě, polních prací či zrání plodin; odtud třeba originální názvy měsíců.

Měsíce jsme si v pohádce zpracované Boženu Němcovou ostatně i personifikovali. V četných mýtech, pohádkách a pověstech, ale i v písních, příslovích, pranostikách či hádankách se tematizují různé polohy času a spojují se s dalšími, příbuznými pojmy, jako je mládí a stáří, běh lidského života a smrt, cesta a návrat, čekání, trpělivost, pomíjivost či věčnost. To vše se promítá do jazyka i textů – folklorních i literárních –, a do kultury vůbec.

Svědectví o zašlých časech a historickém stavu jazyka najdeme nejen ve starých kronikách a historických žánrech literatury. Všechna umělecká díla totiž nesou pečeť své doby. A mají i literární paměť, díky níž se dovídáme o specifickém čase jejich poetiky: Literární epický čas je utvářen složitou strukturou vztahů mezi časem vyprávění, tj. časem vyprávěče, a časem vyprávěného příběhu, tj. časem postav; je však také časem, k němuž odkazuje literární paměť vyprávěcích žánrů – k poetické konvenci zobrazování času jako kategorie fikčního světa umělecké literatury. Ani lyrika a drama nejsou v tomto smyslu ušetřeny respektu k paměti svých žánrů a literatury vůbec. Individuální čtenářská paměť, ovlivněna kulturní pamětí doby, postupně buduje konzervant literární zkušenosti jako základ osobnostního literárního kánonu, a ve složitém vrstvení tak vyrůstá i kánon společenský, který vypovídá o dobovém čtenářském vkusu. Je však pro sociální kanonizaci určitých děl určujícím faktorem jen paměť literární historie?

Jaká jsou hodnotová kritéria utváření literárního kánonu? Je co do výčtu děl určitý? Má své konstanty a proměnné? A je jeho kulturní status trvalý? Na tyto otázky neexistují jednoduché odpovědi, rozhodně je však třeba je pokládat.

Čas je tvůrcem tradice historické, jazykové i literární, a zároveň i osnovatelem jejích porážek a pokušitelem změn a inovací. Valí se přes hráz historické a literární paměti. Je i zde (tak jako mnohdy v životě osobním) zapomínání

milosrdným lékem? Nebo je potřeba kulturní paměť naopak pěstovat? Bylo by pošetilé chtít čas jako fenomén vesměrného bytí zadržet: Zákonitě se angažuje v proměnách světa, ale historicky se mění i jeho prožívání a hodnocení v životě, vědě i umění. Je potřebné ho ctít jako historický test ryzosti životních a uměleckých hodnot a hráz paměti jimi posilovat.

„Čas má plné kapsy překvapení,“ napsal kdesi Jan Werich. Uvidíme tedy.

62. ročník festivalu Šrámkova Sobotka nabízí jako hlavní festivalové téma k reflexi a interpretaci právě tento mnohostranný pojem: čas jako faktor životní, filozofický, historický, psychologický... ale hlavně jazykový, literární a kulturní. Čas jako *chronos* i *kairos*, linearitu i cykličnost, prchavý okamžik lidského prožitku i historickou epochu, jako hodnotu – a současně jako velkou neznámou.

Ladislava Lederbuchová
Irena Vaňková – Jan Bílek

MYSLIVECKÝ SPOLEK

Vážení čtenáři, dovoluji vám ve svém příspěvku seznámit s historií Mysliveckého sdružení Sobotka, od jeho vzniku v roce 1961 až po současnost.

Ještě, než začnu popisovat jednotlivé etapy historie MS Sobotka, rád bych se přesunul v době ještě o něco později, a to do roku 1941. V tomto roce, přesněji řečeno 22. července o 2. hodině odpolední v přednáškovém sále Okresní záložny hospodářské v Sobotce, za přítomnosti 93 zájemců z okresu soboteckého, se koná ustavující valná schůze Mysliveckého spolku pro okres sobotecký v Sobotce. Valná schůze byla svolána na popud České myslivecké jednoty v Brně a zahájil ji předseda přípravného výboru pan lesmistr Rudolf Sušánka z Kostí. Podal podrobnou zprávu o práci přípravného výboru a poděkoval všem pánům z přípravného výboru za spolupráci. Po přijetí stanov byl za předsedu valné schůze zvolen pan František Halbich z Nepřívěce. Dále byl zvolen zapisovatel ustavující valné schůze. Z dalšího jednání vzešlo zvolení předsedy spolku a dalších členů výboru. Pro přehlednější seznámení čtenářů uvádím i bydliště jednotlivých funkcionářů, aby bylo zřejmé, kam až zasahoval sobotecký okres v roce 1941.

Předsedou spolku byl zvolen:
pan Antonín Doubek ze Sobotky

Členy výboru se stali pánové:

Ing. Antonín Horáček z Dolního Bousova
Adolf Beránek, lesní správce z Domousnic
Václav Brixí, statkář z Oseka
Jan Hrachovina, děkan z Markvartic
Tomáš Plaček, lesní správa ze Svobodína
Josef Pavlišta, vrchní hajný z Obory
Josef Macoun, rolník ze Staňkovy Lhoty
Václav Holan, tajemník okr. pož. pojišťovny ze Sobotky
František Švorc, řídící učitel z Dobšína
Oldřich Cinkejs, berní adjunkt ze Sobotky
Josef Dlask, rolník z Dlouhé Lhoty
Josef Macoun, odborný učitel ze Sobotky.

Na první výborové schůzi byla mimo jiné řešena otázka záchrany koroptví a tvorba honebních okrsků. Problém záchrany koroptví představoval zakoupení 102 párů této pernaté zvěře, provádění trávení vran a strak v jarním období a zakoupení výra. Plánovaný stav koroptví na Sobotecku byl 5000 kusů. 1. října 1941 byl odhadovaný stav 460 kusů a 15. března 1942 již jen 180 kusů koroptví.

Dále výbor řešil otázku přikrmování zvěře v zimním období.

V roce 1943 v okrsku kdanickém a oseckém byly konány zkoušky loveckých psů. Z 11 předvedených psů bylo uznáno 9 způsobilých.

Zápisy z výborových a výročních schůzí do roku 1945 se zabývají vyhodnocováním akce záchrany koroptví, stavy jednotlivých druhů lovné zvěře (včetně tetřívků), výstavami trofejí spárkaté zvěře. Je zajímavé, že v jednotlivých zápisech z výborových schůzí nejsou uvedeny počty odlovených kusů jednotlivých druhů zvěře ani stavy této zvěře v honitbě. V podkladech se můžeme také dočíst, že v případě odlovení malého počtu zvěře bylo nutno napsat písemné zdůvodnění, proč se tak stalo.

O ulovené zvěři byla vedena na předepsaném úředním tiskopise evidence a bylo zdůrazněno používání správného mysliveckého názvosloví. Tím bylo míněno např. srna a srnče a nikdy ne koza a kůzle.

První zápis výborové schůze Okresního mysliveckého spolku v Sobotce po ukončení II. světové války je datován 10. ledna 1946. Jednou z akcí konaných v roce 1946 bylo konání mysliveckého kursu v měsíci září a říjnu. Z 23 aspirantů jich 21 obstálo a 2 propadli. Celkem se do kursu přihlásilo 35 aspirantů. Někteří po seznámení s obsáhlostí kursu během kursu odpadli. Podmínkou pro přijetí do kursu bylo mimo jiné potvrzení národní spolehlivosti a bezúhonnosti.

Jednatel spolku Václav Holan seznámil s nově přijatými členy. Jednalo se o 6 členů, kteří již byli členy spolku, 22 členů s honebními lístky z první republiky a 20 členů po úspěšně vykonané zkoušce z myslivosti. Celkem bylo zapsáno 48 nových členů. Dále bylo podáno 39 přihlášek o členství.

První myslivecká výstava bývalého OMS v Sobotce v dubnu 1944, která byla instalována v zasedací síni Okresní záložny hospodářské. Byla na ní přehlídka trofejí srnčí zvěře z bývalého soudního okresu Sobotka, vycpaniny lovné a škodné zvěře, originály obrazů z mysliveckého života zvěře v přírodě apod.

Byla přístupná celý měsíc veřejnosti a pro žactvo měšťanské školy v Sobotce (4 ročníky), které se s učiteli zúčastňovalo, byl proveden výklad Václavem Holanem, který výstavu instaloval.

Jednatel V. Holan navrhl provedení očištné akce, aby tak byli ze spolku vyloučeni ti, kteří se provinili svým jednáním a chováním za okupecce. Tento návrh byl výborem jednomyslně schválen.

Dále bylo na přání členů schváleno uspořádání prvního mysliveckého plesu 16. února 1946 v sokolovně v Sobotce. Na plese hrála hudba 22. pěšího pluku z Jičína. Čistý výtěžek z pořádaného plesu byl 30.000 Kčs.

7. dubna 1946 se konala valná hromada Okresního mysliveckého spolku pro Sobotcecko. Na ní přednesl předseda spolku p. Antonín Doubek zprávu o činnosti spolku. Dále byla podána zpráva jednatele, zpráva pokladní, zpráva revizorů účtu a provedena volba činovníků. Předsedou byl opět zvolen p. Antonín Doubek, ředitel družstva v Sobotce, a jednatelem p. Václav Holan ze Sobotky. Došlo také ke zvolení dalších členů výboru.

V úvodu výboru, který se konal dne 19. ledna 1947, byl čten dopis p. Antonína Doubka, který podává rezignaci na svoji funkci a zároveň vystupuje i z členství spolku.

Byl projednán návrh, aby spolek dbal, aby mezi členy bylo použito správného mysliveckého názvosloví a doporučil, aby k zamezení v užívání nemysliveckých výrazů bylo použito pokutových bločků v hodnotě 5 Kčs, které by se při každé příležitosti předkládaly provinilcům k zaplacení. Tento návrh byl schválen. Také bylo usneseno konání tzv. „mysliverckých hovorů“, kde bude každému umožněno, aby se v myslivosti zdokonalil. Také byl podán návrh, aby se pro mladé myslivce pořádaly vzorné myslivecké hony. Také tento návrh byl schválen.

Dále byla projednáno, aby bylo bezodkladně stíháno pytláctví a dbáno odstřelu toulavých koček a psů. Také bylo upozorněno na zákaz odstřelu bažantích slepic a křepelek.

Zábavní referent navrhl a jednohlasně bylo přijato konání okresního mysliveckého plesu. Ten se konal 22. února 1947.

Valná schůze Okresního mysliveckého spolku ČMMJ v Sobotce se konala 12. února 1947. Začátek schůze byl o půl hodiny posunut, neboť v předepsanou hodinu, tj. ve 13.00 hodin, se nesešla alespoň polovina všech členů. V posunutém termínu byla schůze schopná se právoplatně usnášeti. Ve zprávách funkcionářů spolku zazněl i příspěvek o škodách na kmenových stavech lovné zvěře a z toho plynoucí nutnosti hubení škodné a snížení odstřelu zvěře.

Členové spolku byli také seznámeni s novými stanovami spolku a ty byly po dotazech a vysvětleních všemi přítomnými jednomyslně schváleny.

Došlo také ke zvolení nového výboru spolku: předseda Josef Drbohlav, rolník Střehom I. místopředseda Ing. Ladislav Havelka, statkář Domousnice II. místopředseda Jaroslav Brixí, rolník Vesec jednatel Václav Holan, tajemník Sobotka

Došlo také ke zvolení dalších členů výboru a revizorů účtů a ke zvolení referentů mysliveckého, kynologického, střeleckého, zábavního a ke zvolení knihovníka a archiváře v jedné osobě.

Z dalších výborových schůzí vyjímám zajímavosti, jako je například nákup želez na chytání škodné zvěře, nákup sklopců, jestřábiho koše, automatického výra a také nákup odborných mysliveckých knih. Uvedená zařízení na tlumení škodné si jednotliví členové spolku mohli půjčovat. Za výra zaplatil člen za první tři dny po 5 Kčs, za další tři dny 10 Kčs za každý den a za další tři dny zaplatí 20 Kčs za každý den. Za zapůjčení

želez se platilo 10 Kčs za 14 dní. Dále byla projednávána účast na zkouškách adeptů myslivosti.

Bylo dohodnuto a schváleno, že kvůli nízkým stavům zajců a bažantů budou jednotlivé hony hlášeny 8 dní předem na okresní myslivecký svaz. Ten pošle své zástupce k zjištění stavu zvěře a teprve potom bude hon povolen.

Bylo upozorňováno na nadměrný stav lišek a doporučeno jejich povinné trávení strichninem.

24. ledna 1948 došlo ke zvýšení členských příspěvků na 300 Kčs z původních 200 Kčs. Zápisné pro nového člena činilo 100 Kčs. Na této schůzi byl projednáván požadavek velkostatku na Podkosti na odchyt bažantů z důvodu velikých škod. Odchycení bažanti budou prodáni místním zájemcům.

Lesní správa v Obrubcích žádá o dodatečný odstřel 19 kusů srnčí zvěře z důvodu jejich vysokého stavu.

25. dubna 1948 se konal sraz členstva Okresního mysliveckého svazu, jehož se zúčastnilo 67 členů. Na něm byly podány referáty týkající se oslav 25. výročí založení ČMJ. V zápisech z této doby je již cítit atmosféra roku 1948.

Na začátku tohoto článku jsem uváděl jména činovníků OMS v Sobotce pro představu, kam sobotecký okres zasahoval. V zápise z 25. července 1946 je uveden seznam okrsků, které tvořily Okresní myslivecký spolek v Sobotce. Tento seznam dává mnohem lepší přehled o území, kam OMS zasahoval. Proto následně uvádím jména jednotlivých okrsků.

Jedná se o: Domousnice, Veselice, Skyšice, Řitonice, Rabakov, Skučina, Rakov, Příkladov, Rytířova Lhota, Libošovice, Dobšice, Roveň, Mladějov, Sobotka, Spyšova, Osek, Markvartice, Dolní Bousov, Horní Bousov, Kdanice, Vesec, Obruby,

Bechov, Svobodín, Dlouhá Lhota, Lavice, Hubojedy, Zámostí - Blata, Drštěkryje, Střeleč, Plhov, Samšina, Ohařice, Rohatsko, Obrubce a Přepere.

Na schůzi výboru OMS v Sobotce 8. ledna 1949 byla podána informace, že se vznikem okresu Mnichovo Hradiště bude OMS v Sobotce pravděpodobně likvidován. Byl podán návrh na uspořádání večírku. Ten se konal 29. ledna 1949 a byli na něj pozváni všichni členové.

Dne 27. února 1949 se koná poslední výborová schůze OMS v Sobotce.

Na ní bylo sděleno, že z rozhodnutí ČSMJ musí být spolek zlikvidován a členstvo přerazeno do OMS v Mnichově Hradišti. V každém okrese bude pouze jeden OMS.

Zápisem ze dne 27. února 1949 končí veškeré dostupné záznamy týkající se myslivosti na Sobotecku. Lovecké okrsky sice zůstávají, ale s největší pravděpodobností nevedou kroniky, ve kterých by bylo možno vysledovat další mysliveckou činnost na Sobotecku. První záznam týkající se myslivosti na Sobotecku je z roku 1966, kdy se Václav Holan ujímá funkce kronikáře v Mysliveckém sdružení Sobotka. Jde o stejnou osobu, která od roku 1942 až do roku 1949 vykonávala různé funkce v OMS v Sobotce.

Ten zpětně zpracoval zápisy do kroniky Mysliveckého sdružení Sobotka od jeho vzniku v roce 1961.

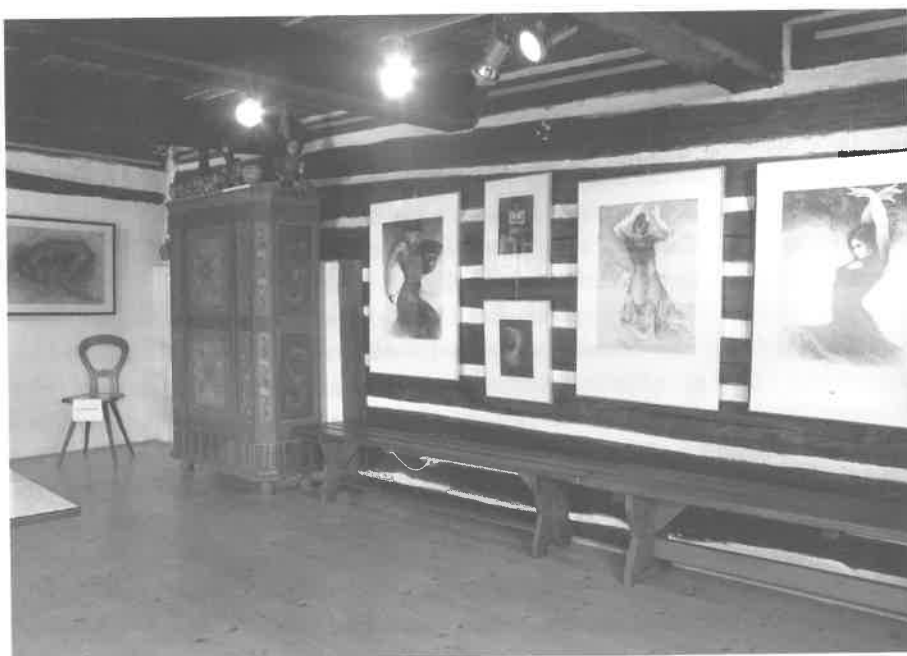
To je již jiná kapitola myslivosti na Sobotecku, se kterou vás seznámíme v dalších číslech Zpravodaje Šrámkovy Sobotky.

*Ing. Vladěk Macoun,
hospodář MS Sobotka*

45. NÁVŠTĚVNÍ SEZONA NA ŠOLCOVĚ STATKU

1. května t.r. jsme na Šolcově statku v Sobotce slavnostně zahájili již 45. návštěvní sezonu. Ta se ponese ve znamení letošních kulatých výročí zakladatele zdejší galerie, dr. Karla Samšiňáka. 2. ledna uplynulo 95 let od jeho narození a 2. srpna tomu bude již 10 let, co skonal v hospici v Prachaticích. K jeho jubileím jsme hned zkraje roku vydali pamětní grafický list. Vytvořila jej žákyně Emila Filly, ak. malířka Alena Antonová, a můžete ho spatřit v síni statku, nad obrazem od stejné autorky.

Život a dílo Karla Samšiňáka návštěvníkům po celý rok připomíná také výstavní panel, který z dokumentárních fotografií sestavila Sylva Samšiňáková. Najdete jej v předsíni statku. V sobotu 19. května jsme na památku nedožítých 95. narozenin Karla Samšiňáka navíc

Šolcův statek – Galerie Karla Samšiňáka

uspořádali koncert, na němž za doprovodu klavíru a violoncella zapěl operní pěvec Martin Vydra.

Další koncert plánujeme na 18. srpna. To na zahradě statku jako součást festivalu Karolíny a Václava Žmolíkových „Hudba z ráje“ zazní slavné operetní a muzikálové písně a árie. Pokračovat budou i oblíbené besedy se zajímavými lidmi, spojené s vystoupeními Zámeckého saxofonového kvarteta Josefa Žemličky. Poněvadž se na nich s účinkujícími domlouváme většinou až na poslední chvíli, v tuto chvíli se ještě neodvažují zveřejnit jejich přesný program. Snad se nám podaří přizvat Jana Rosáka, Jakuba Koháka a Milana Šteindlera, anebo as-

poň některého z nich. Během Šrámkovy Sobotky nám slíbil vystoupit s autorským čtením dvojnásobný laureát ceny Magnesia Litera, spisovatel Emil Hakl.

O letošních výstavách se zmiňují až nakonec, protože ty jsou pro Šolcův statek samozřejmostí. V lapidáriu zůstane až do 31. října keramika ak. sochaře Jaroslava Podmola a jeho dcery Barbory Podmolové. Dílo Jaroslava Podmola se tak do Sobotky vrací po dlouhých 40 letech. Předchozí výstava se konala v knihkupectví, tehdy sídlícím ve Šrámkově domě. Zahajovala ji slavná historička umění, prof. Naděžda Melniková – Papoušková, dnes odpočívající na soboteckém hřbitově.

Až do konce června v Galerii Karla Samšiňáka spatříme grafiky Tomáše Hřivnáče. V červenci je vystřídá dílo ak. malíře Jiřího Anderleho. Také jeho práce se v Sobotce předvedly již v minulosti, a to r. 1990 právě na Šolcově statku. Sezónu uzavře výstava fotografií Jaroslava Hodíka.

Nesmíme zapomenout na 3. výstavní prostor statku, jímž je venkovní lapidárium. Během léta do jižního cípu zahrady natrvalo přibude figurální lavice od ak. sochařky Veroniky Oleríny. Její autorskou výstavu plánujeme v lapidáriu statku uspořádat v sezóně 2019. Ale o tom až někdy příště.

Jan Samšiňák, hospodář na Šolcově statku

VZÁCNÁ NÁVŠTĚVA

23. března tohoto roku se v Sobotce oženil hospodář Šolcova statku se zdejší hospodyní. To by samo o sobě nestálo za zmínku. Pozornost si však zaslouží vzácný svatební host a pozapomenutý obraz, který zdobí obřadní síň městského úřadu. Tím významným svatebčanem byla akademická malířka Alena Antonová a tím obrazem je kytice, pocházející právě od této autorky. Zmíněné dílo spatříme po vstupu do obřadní síně na stěně po pravé ruce.

Alena Antonová se narodila r. 1930 v Praze. Svě výtvarné vzdělávání započala r. 1945 na Státní odborné škole keramické. V letech 1949 až 1955 studovala na Vysoké škole uměleckoprůmyslové u prof. Emila Filly. Jeho kubismus se pro ni stal celoživotní inspirací, ale interpretovala jej svým vlastním, jedinečným a osobitým stylem. Jejím oblíbeným tématem je žena. Často ji vypořádává spolu se psy či kočkami, poněvadž ani Alenu Antonovou si bez domácích mazlíčků nelze představit. Téměř na všechny společenské akce ji doprovází věrný jezevčík Modi (plným jménem Modigliani) a jejím atelierem se spokojeně prohání vždy nejméně dvě kočky. Kromě obrazů se Antonová věnuje volné grafice. Upřednostňuje techniky dřevorezu, linorytu a suché jehly. Je vyhledávanou

Akademická malířka Alena Antonová před svým obrazem v obřadní síni městského úřadu, 23. března 2018, při svatbě Sylvie a Jana Samšiňákových. Foto Jaroslav Hodík

tvůrkyní exlibris a novoročenek. Byla doslova „dvorní grafičkou“ předchozího hospodáře Šolcova statku, Karla Samšiňáka, kterému vytvářela především novoročenky s motivem svatých. Alena Antonová měla blízko i k matce novopečené paní Samšiňákové, akademické sochařce Haně Benešové. S tou studovala na keramické škole a byla její celoživotní blízkou přítelkyní.

Dříve Alena Antonová na Šolcův statek zajížděla jen výjimečně. Po letech se tu znovu objevila v roce 2013.

Snad proto, že je i zdatná a zručná chalupářka, atmosféra čerstvě zrekonstruovaného domu ji uchvátla. Ihned se iniciativně zapojila do přípravy výstav. S její vydatnou pomocí se r. 2014 v lapidáriu statku uskutečnila výstava soch jejího zesnulého manžela, akademického sochaře Petra Šturmy. Antonová také pomáhala vybrat a uspořádat exponáty pro výstavu ak. sochaře Jaroslava Vac-ka, přivedla sem grafiky svého žáka, Tomáše Hřivnáče i jedinečné keramické dílo Jaroslava a Barbory Podmolových.

Pamětní list Šolcova statku v Sobotce

Tímto pamětním listem připomínáme

RNDr. Karla Samšiňáka, CSc.,

parazitologa, znalce umění,
čestného občana města Sobotky
a zakladatele galerie na Šolcově statku.

V roce 2018
uplynulo 95 let od jeho narození
(Sobotka * 2. 1. 1923)
a 10 let od jeho úmrtí (Prachovice † 2. 8. 2008)

Autorka grafického listu: akademická malířka Alena Antonová
Pamětní list vydal: Jan Samšiňák, hospodář na Šolcově statku

Pamětní list Šolcova statku od Aleny Antonové, z r. 2018

Současný hospodář, Jan Samšiňák, pak obnovil tradice zavedené jeho otcem, když si u Aleny Antonové objednal několik exlibris a 2 pamětní listy Šolcova statku. Ten poslední, z února tohoto roku, připomíná letošní životní jubilea Karla Samšiňáka.

V posledních letech zajíždí Alena Antonová na Šolcův statek stále častěji, především kvůli výstavám, ale také jen „na kus řeči“. Když se, doprovázena svým nerozlučným psíkem, prochází po Sobotce, málokdo by v té nenápadné, drobné, leč obdivuhodně vitální stařeence tušil vysoce ceněnou, velkou osobnost českého malířství, jednu z posledních žijících žaček slavného Emila Filly. Sobotka může být pyšná, že obřadní síň městského úřadu zdobí právě její dílo.

Jan Samšiňák

ZNÁM JÁ JEDEN KRÁSNÝ ZÁMEK...

Samozřejmě, nepletete se. Znáš já jeden krásný zámek nedaleko Jičína. Znáš krásný zámeček, který se hrdě tyčí nad malebným městečkem Sobotkou a je nepostradatelnou dominantou celé oblasti. Jmenuje se Humprecht!

Zámeček tak ze svého vrchu sleduje život v městečku Sobotce, s nadhledem zaznamenává změny ve výstavbě, v životním stylu, v rozvoji města a snad se jen posmutněle i potutelně usmívá. Vždyť život tak strašně rychle utíká a on

si už tolik pamatuje..... A co lidí ho navštíví, co lidí svou existencí potěší, co akcí musí unést - tu výstava, tu svatba, tu dokonce i rekonstrukce. A to byste ani nevěřili, co ještě pro nás všechny chystá.

Ve 40. letech minulého století bylo v prostorách loveckého zámečku umístěno sobotecké muzeum a v letech 1978 – 1988 výstava dětských knih a knižních ilustrací nakladatelství Albatros s názvem „Zámek devatera pohádek“. Dnes je v přízemí i v prvním patře klasická zámecká expozice a původní

muzejní výstavu připomíná dochovaný lidový nábytek, fotografie a nádherné sobotecké loutky.

Vzpomíná Humprecht, zavzpomínáme si i my. Co vůbec taková vzpomínka je?

Podíváme-li se do internetové Wikipedie, tak se dozvíme, že vzpomínka je vlastně vybavený paměťový disk, oživující minulý zážitek. Vzpomínky nikdy nejsou přesným zachycením prožité reality, vždy jsou do určité míry přetvářeny vlivem zapomínání.

A právě zapomínání trošku ovlivnilo vzpomínky na výše zmiňovanou výstavu Nakladatelství Albatros v sedmdesátých a osmdesátých letech. Tehdejší výstavní expozici provázelo 9 převyprávěných pohádek s ilustracemi Stanislava Holého. Charakteristickým a nezapomenutelným prvkem výstavy byly krásné barevné domečky, v kterých „bydleli jednotliví spisovatelé“.

„Pokud si dobře pamatují, tak se u domečku otevřela střecha a tam byla napsána kniha daného spisovatele,“ s úsměvem vzpomíná pí. Sekerová, bývalá učitelka českého jazyka.

„V té době to byla vysloveně interaktivní výstava, kterou dělal Petr Hora Hořejš, autor Toulek českou minulostí a redaktor tehdejšího Mladého světa. Po stránce výtvarné výstavu tvořil Stanislav Holý,“ doplnila Dagmar Faměrová, kastelánka zámku.

Sháněly se materiály, sháněli se pamětníci, sháněly se fotografie. Nová výstava se pomalu tvořila, dostávala svoji tvář.

Nová výstava ponese název „**Vzpomínka na Zámek devatera pohádek**“ a bude otevřena v druhé polovině května.

A protože po řadu let bylo mottem Nakladatelství Albatros „Slabikář – ko-lébka lidské moudrosti“, nebude ani chybět malé zavzpomínání na starou školu.

„Součástí výstavní expozice bude tzv. „Stroj času“, což bude představovat smyčka se záznamem České televize z původní výstavy. Další záznamy přiblíží historický vývoj a minulost Sobotky,“ doplnila kastelánka.

Na závěr moc děkujeme Obecnímu úřadu a mateřské škole Libošovice za zapůjčení materiálu na výstavu (katedra, lavice, a další).

Ilona Jalovecká

NÁVŠTĚVNÍCI „NAKOUKNOU HRADU POD KŮŽÍ“

Stojíme před jedním z nejvýznamnějších gotických hradů, jehož zrod je datován čtrnáctým stoletím. Tehdy Beneš z Vartenberka nechal vybudovat malou dřevěnou tvrz s obrannou kamennou věží na skalním ostrohu uprostřed tří údolí. Později byla tvrz přestavěna na pevný hrad, který se sice částečně ukrývá v lesích a netyčí se do výšky nad okolním terénem, ale kdo jej navštíví, jeho výraznou siluetu a tvář nikdy nezapomene.

Už víte? Ano, uhádli jste, jsme u hradu Kost.

Na první pohled se každému návštěvníkovi hrad zdá opravdu nedobytný a z jeho mohutné pevnosti člověku až běhá mráz po zádech. Odborníci a majitelé hradu už takového nározu ale nejsou. Stav hradu se velmi zhoršuje,

hrozí vyvalení parkánového zdiva, a tím navazující zřícení či minimálně značné poškození celé stavby.

V rámci Integrovaného regionálního operačního programu projekt „Revitalizace hradu Kost“ získal podporu evropských dotací v celkové výši 80 milionů korun.

Snad jedním z nejdůležitějších bodů programu je vyřešení odvodnění celého objektu. Původní odvodňovací systému říkalo, že co 100 let, to pád jedné parkánové zdi. A ona „stovka“ se nyní blíží – naposledy došlo k sesuvu parkánové zdi v roce 1928.

A stejně tak, jak se ke Kosti váže pověst o dobývání hradu Janem Žižkou, tak se po zrušení odvodňovacího systému říkalo, že co 100 let, to pád jedné parkánové zdi. A ona „stovka“ se nyní blíží – naposledy došlo k sesuvu parkánové zdi v roce 1928.

Dalšími neméně důležitými a navazujícími body revitalizace hradu jsou právě opravy výše jmenovaných parkánových zdí, konzervace plastických částí kamenného zdiva, odvlhčení zdiva a oprava krovů kaple sv. Anny, revitalizace povrchu nádvoří.

K odvodnění a celkové sanaci parkánů musí dojít kolem celého hradu. V projektu se počítá s rozebráním zdiva až do hloubky 5 metrů, a je možné, že se bude muset jít i hlouběji. To záleží na konkrétní situaci.

Celý hrad je vlastně něco jako sklenička – voda se drží uvnitř podloží a tlačí na venkovní zdi. Pomocí geomříží, které budou instalovány, dojde ke snížení zemního tlaku. Bude možné následně parkány znovu vyždít.

Dešťovou vodou je silně poškozen také hradní pískovcový masiv. Rovněž jeho stabilizace a zastavení jeho postupné degradace je bezpodmínečně nutné pro zachování celého objektu.

„Práce zasáhnou všechna nádvoří, což částečně ovlivní rychlost prohlídek hradu. Bude odkryto obrovské množství zeminy, a tak návštěvníci budou moci nahlédnout hradu pod kůži,“ doplnil s úsměvem kostecký kastelán Jan Macháček.

V průběhu stavebních prací budou prohlídky hradu organizovány tak, aby nedocházelo k porušování bezpečnosti provozu a bezpečnosti práce. Časové

trvání náročné rekonstrukce je odhadováno na 3 roky.

Celkové náklady realizace projektu jsou odhadnuty na 100 milionů s tím, že evropská dotace činí 80 milionů, zbývajících 20 milionů půjde z peněz majitelů. Tedy rodiny Kinských.

„Jakého rozsahu budeme nuceni práce provádět, to se ukáže, až se vše odkryje. Prozatímní rozpočet vychází z mnoha sond a ze záznamů, které jsou 50 let staré,“ doplnil kastelán. „S určitostí víme, že pokud bychom s pracemi nezačali, tak by parkánové stěny do dvaceti let spadly.“

A když rozpočtovaná částka nebude stačit, tak rovněž další náklady půjdou z peněz majitelů.

Jednou z podmínek evropské dotace bylo vytvoření nového výstavního prostoru pro návštěvníky. To se i stane! V nejnižším patře věže budou moci návštěvníci zhlédnout díky multi-

mediálnímu zařízení stavební vývoj hradu od svého zrodu až po současnost. Nebude také chybět model Kostí, který nám představí podobu hradu z cca 17. století, tedy jeho „tvář“ před požárem a přestavbou na sýpku v roce 1638. S přístupností celých věží se však ani do budoucna nepočítá.

Snad ještě malé vysvětlení - co **revitalizace** znamená? Znamená obnovení a oživení. Slovo se nejprve používalo pro obnovu životnosti kulturních menšin, místních tradic a podobně. Dnes se používá ve velmi mnoha spojeních, např. revitalizace odvodněných ploch, revitalizace krajiny a zeleně, revitalizace starých staveb a historických objektů.

Závěrem snad ještě jedno malé zastavení:

Asociace majitelů hradů a zámků pořádala ve dnech 24. - 27. května 2018 „Dny soukromých hradů a zámků“. Celá

akce se uskutečnila pod záštitou ministra kultury České republiky a jejím cílem bylo přiblížit rozmanitost a hodnotu kulturního dědictví, o které pečují soukromí vlastníci.

Na Kostí v sobotu 26. května 2018 proběhla **prohlídka s hrabětem Francescem Kinským dal Borgo**.

Na konci prohlídky se uskutečnila autogramiáda a každý návštěvník obdržel malou pozornost.

Ilona Jalovecká

ČESKÁ TELEVIZE U BARÁČNÍKŮ V SOBOTCE

Pátek 20. dubna byl pro nás baráčníky významný den. Přijel štáb České televize, aby natočil krátkou reportáž pro ČT2 o našem spolku a praporu. Scházeli jsme se už od sedmi hodin na rychtě, abychom doladili oblečení a připravili prostory rychtu. Dvě malá děvčátka a deset tetiček se obléklo do krojů, čtyři do svérázu a tři sousedé byli v pánském kroji. Všichni jsme byli trochu nervózní a čekali, co se bude dít. Štáb dorazil kolem deváté hodiny na náměstí. Tam je vyzvedl syndik a přivedl je na rychtu. Štáb, režisér, kameraman a asistentka si nejdříve prohlédli rychtu a domluvili se, co a jak bude následovat. První se natáčel průvod. Na pokyn režiséra jsme vyšli z místa za rohem budovy DPS a pokračovali směrem k terase před rychtou. Přitom jsme se neměli dívat do kamery, což se nám některým nepodařilo dodržet. Tak se muselo všechno opakovat znovu, přesně podle toho, jak

jsme šli předtím. První šel praporečník za ním dvě malé holčičky v krojích a následovaly tetičky v boleslavských, pojizerských a kyjovských krojích, dva sousedé a na závěr šly tetičky ve svérázu. To se opakovalo ještě dvakrát. Poslední záběr už holčičky nechtěly jít, a tak se to trochu pozdrželo. Další bylo natáčení celé skupiny, kde jsme se mohli bavit a chovat přirozeně a přitom nás natáčeli, a hlavně přitom natočili prapor.

Potom se pokračovalo uvnitř rychtu, kde si natočili prostory a nás, jak sedíme u stolu a povídáme si. Také jim tetička Pažoutová a Votrubová zazpívaly první sloku baráčnícké hymny a všichni část písně „Znám já jeden krásný zámek“. Na úplný konec se natáčely rozhovory s místorychtářkou, syndikem, paníaminkou a vzdělavatelkou. Nikdo z nás se ještě takového natáčení nezúčastnil, a tak nás svazovala tréma a někdy jsme se i přeřekli. To se potom záběr opako-

val a každý se musel snažit, aby to řekl přesně jako předtím. Všechno skončilo kolem půl dvanácté. Štáb si potom s námi poseděl a my jsme je pohostili a také si s nimi popovídali. Režisér nám včas oznámí, kdy se bude pořad v televizi vysílat. Bylo to natáčeno pro ČT2, pro folkloristický pořad, který bývá v sobotu dopoledne v 9 hodin. Všichni se těšíme, že se tam někteří poznají, a že všechno dobře dopadlo. Bylo to krásné dopoledne, ze kterého si každý odnesl zajímavé poznatky. Přálo nám i počasí, svítilo sluníčko a bylo teplo.

*Zapsala: vzdělavatelka
Květoslava Hořáková*

Foto: R. Vokounová

FRÁŇA ŠRÁMEK

MEZI DVĚMA SVĚTOVÝMI VÁLKAMI

Fráňa Šrámek anarchista, antimilitarista, básník, člověk s velkým srdcem. A přesto mu bylo osudem souzeno prožít obě světové války. Války, jaké do té doby lidstvo nepoznalo.

Ano, Fráňa Šrámek, básník, který svým celoživotním postojem odsuzoval militarismus, byl dne 26. 7. 1914 mobilizován a odvezen na haličskou frontu. Ještě ten poslední večer před narukováním stihl své milé Milce Hrdličkové napsat: „Neber to tragicky...“. Hned v prvních měsících v bitvě u Anapole odvezli Šrámka do vojenského sanatoria v Brně kvůli záchvatu těžkého revmatismu. Po návratu na frontu se z Fráni Šrámka stal „saniťák“. A to prý ne tak ledajaký. Dle vzpomínek byl asi až příliš samaritánský. Ale to je právě ten velký rozměr lidství v osobě básníka. Básníka, který i v době válečné vřavy měl mysl otevřenou, citlivě vnímal tu hroznou nelidskou nespravedlnost války, aby své válečné zkušenosti mohl předat budoucí generaci mladých lidí. Jako jeden z prvních autorů vydal knihu, výpověď o válce, *Žasnoucí voják*. Ta se stala obžalobou války, ve které člověk svou lidskost ztrácí. Fráňa Šrámek však nebyl v době války pouze voják, básník. Byl také partnerem své milé. Po celou dobu války mezi Fráňou a Milkou probíhala čilá korespondence. Vždyť ani pro ženy vojáků nebylo válečné období nijak jednoduché. Ženy se musely hodně otáčet, musely si zajistit samotnou existenci. Z oboustranné korespondence je znát láska, tolerance, obrovské pochopení pro toho druhého. Konec války zastihne Fráňa Šrámka ve Vídni mimo nebezpečí frontového pekla. Válečné zážitky ve Fráňovi utvrdily jeho dosavadní postoj proti válce. Již nikdy se neshledal se svým přítelem anarchistou Františkem Gellnerem. Ten byl v prvních měsících války prohlášen za nezvěstného a později mrtvého. Nikdo neví, kdy, kde, jak zemřel. Jeho stopy končí po dlouhém pochodu v Haliči, kde si dne 13. 9. 1914 lehl u silnice

do škarpy, aby si odpočinul... a tady jeho životní pouť plná vzdoru končí.

V poválečném období Fráňa Šrámek znovu objevuje krásy svého rodného kraje, miluje Český ráj a jeho lidičky. Poslechněme si slova Karla Čapka: „... Konečně třetí obraz, a tam je toho Fráni Šrámka nejvíc. To je jeho Sobotka. To je staré městečko pod hrádkem Humprecht a mladí lidé, s nimiž okřívá mladé srdce mladého Šrámka. A co by, i zazpívá si s nimi. A rozběhne se s nimi údolím Plakánek ke starému hradu Kostí. A zarežiruje si s nimi, když hrají divadlo... Teď už to není Šrámek samotář. Pod křídly maminky, v kruhu mladých, pod hrádkem Humprecht, v bzučení semtínské lípy, v tom celém starém a lyrickém kraji se to v něm všechno rozehraje družností, písničkou, mládím a chlapectvím: tak trochu antický Satyr, ve kterém srůstá božské s animálním, tak trochu něžné dítě, tak trochu zjizvený voják, který se vrací domů, do míru luk a kvetoucích mezí...“ V době před druhou světovou válkou vzniká krásné přátelství Fráni s Karlem Čapkem. A i tento vzácný přítel mu umírá. Umírá v prosinci 1938 po krátké nemoci, unaven a vyčerpán událostmi, které ho obklopovaly. Podzimní Mnichovská dohoda jeho stavu jistě nepříspěla. S Karlem Čapkem odchází období První republiky a přichází šestiletý čas „temna“ nejenom pro český národ, ale i pro celý svět. Příchod německé armády v březnu

1939 vnímal velice negativně i Fráňa Šrámek. I on, jako Karel Čapek, se trápil zradou velmocí a našim statečným vojákům, kteří chtěli svou zem před agresorem uchránit, věnoval báseň *Náš mlčící voják*. Fráňa Šrámek rozuměl jejich vzteku, bezmocnosti, pocitu zahanbení. Po okupaci v roce 1939 Fráňa Šrámek dostává od anonymního dárce, vojáka, malý akvarel. Podle vzpomínek Milky Hrdličkové na Fráňa tento obrázek hluboce zapůsobil. „Na obrázku bylo našedlé nebe, hory, na nich hraniční sloup. U něho pevně zaklesnutý kůň a na něm pevně sedící československý voják.“ A pod obrázkem byl nápis: „Patroni čeští, stál jsem tam? Stál!“ V roce 1939 Fráňa Šrámek odmítá pozvání k návštěvě Sobotky od ředitele Josefa Feifera. Panu řediteli vysvětlil, že má obavy, aby na soboteckém náměstí nebo v jeho milovaném Plakánku nespátřil německého vojáka. Nakonec se i v Praze uzavírá do „tvrze“ pražského bytu. A o všem, co se děje, je zpravován Milkou. Ke konci války Fráňa Šrámek poslouchal ve dne v noci rádiová hlášení, a ta se stávají jeho novou múzou. A básně přibývaly. Zasluhou nakladatele Borového měli čeští čtenáři možnost si poslední Šrámkovu básnickou sbírku *„Rány, růže“* přečíst už o prvních svobodných Vánocích. Po válce se postupně Šrámkův zdravotní stav horší, prožil šest let „uzavřen“ v pražském bytě s minimální možností pohybu, on, který miloval dlouhé procházky po krajině Českého ráje. I v době druhé světové války byli zavražděni další jeho blízcí přátelé, Vladislav Vančura, popraven v roce 1942 v pražských Kobylisích, a Josef Čapek, který s nejvyšší pravděpodobností umírá v posledním měsíci války v koncentračním táboře na tyfus.

V roce 1952 umírá i Fráňa Šrámek. A i přesto, že od jeho smrti uplynulo dlouhých 66 let, je možné, že lidstvo se opět ocitá na pokraji nového světového válečného konfliktu... R. Vokounová

ŠKOLNÍ STRÍPKY

NÁVŠTĚVA POLSKÉ PARTNERSKÉ ŠKOLY V SOBOTCE

Měsíc květen je již několik let neodmyslitelně spojen s návštěvou naší partnerské školy z polské Sobótky, a tak jsme se již všichni moc těšili, až k nám naši přátelé přijedou na čtyřdenní pobyt. Nachystali jsme si pro ně opravdu pestrý program, což ostatně můžete posoudit sami.

ČTVRTEK 17. května 2018

Dřívější třídenní pobyt jsme stejně jako loni prodloužili o jeden den, abychom našim partnerům alespoň částečně kompenzovali týdenní zájezd na Zelenou školu, který jsme absolvovali v polovině září loňského roku v polském letovisku Jaroslawiec. Čtvrteční odpolední program zahájily svým zdařilým vystoupením naše mažoretky Lentilky, které svými sestavami navodily v atriu velmi příjemnou atmosféru. Poté se všichni účastníci přemístili do tří společných dílen. Nejpočetněji zastoupená se odehrávala v tělocvičně školy, kde se konal česko-polský sportovní víceboj. Původní plán uspořádat na zrekonstruovaném stadionu atletický čtyřboj nám zhatila nepřízeň počasí, neboť celé odpoledne vydatně pršelo, což byl letos na jaře jev takřka nevídaný. Ale i přes tuto nucenou změnu si myslím, že si děti tuto sportovní aktivitu velmi užily. Čtyři smíšená osmičlenná družstva závodila společně ve čtyřech disciplínách:

skok z místa do dálky, račí štafeta, slalom s basketbalovým míčem mezi kužely a hod na koš. Závěrečnou doplňkovou disciplínou byla poté sprinterská štafeta všech členů družstva okolo tělocvičny. Mezi družstvy zvítězili ŽLUTÍ, 2. místo obsadili ZELENÍ, 3. místo ORANŽOVÍ a 4. místo MODŘÍ, kteří ale měli ve svých řadách hned dva nejméně úspěšnější individuální sportovce, čímž se družstva umístěná před nimi pochlubit nemohla. O dvě patra výše se v učebně výtvarné výchovy konala keramická dílna, kde si její účastníci mohli vyzkoušet atraktivní práci s hlínou. Do této činnosti se zapojila jen samá děvčata, což se stalo snad poprvé. Zbylí chlapci, kteří se nezapojili do sportování, využili poslední společnou dílnu, kterou byl šachový miniturnaj. Polští chlapci to měli velmi složité, neboť proti nim stáli naši kluci, kteří již několik let navštěvují školní šachový kroužek. Proto asi nikoho nepřekvapilo, že zvítězil Jáchym Polášek před Markem Patkou.

PÁTEK 18. května 2018

Páteční den byl spojen s celodenním výletem do blízkosti Českého středohoří. O výlet byl mezi našimi žáky velký zájem, a tak jsme na akci vypravili ještě jeden autobus. Po zhruba hodině a půl dlouhé cestě jsme zastavili pod památnou horou Říp, která je úzce spojena s českou mytologií a historií. Podle pověsti vystoupal praotec Čech na Říp a pronesl ta bájná slova: „Tady je ta země zaslíbená, zvířem a ptákům plná, medem oplývající.“ A tak jsme jeho kroky následovali a stoupali po strmé stezce vzhůru až na vrchol. Tam jsme po krátké občerstvovací pauze navštívili rotundu sv. Jiří a naše paní ředitelka nám přečetla nejzajímavější pasáže z průvod-

ce o této velmi staré církevní památce. Poté jsme se přesunuli na dvě vyhlídky, abychom si prohlédli okolní krajinu. Na jedné z nich se k nám přidaly dvě skalní kozy a doprovázely nás cestou zpět až k autobusu.

Dalším bodem našeho výletu byl hrad Kokořín, který se nachází zhruba deset kilometrů od Mělníka a byl postaven po roce 1320 nejspíše pražským purkrabím Hynkem Berkou z Dubé. I tuto informaci nám sdělila průvodkyně, která nás ve stručnosti seznámila s historií hradu a doprovodila nás po třech patrech hradního paláce. Na ochoz a věž jsme již šli sami a mohli si hrad prohlédnout z mnoha stran.

Po návratu do Sobotky se vše již pomalu chystalo na večerní diskotéku, která byla opět v režii našich bývalých žáků Vítka Černého a Jiřího Resla. Stejně jako loni ji pojali ve velkém stylu a jistě je potěšila vysoká návštěvnost z řad současných i bývalých žáků. Všichni se náramně bavili při společném poslechu a tanci.

Vedení obou partnerských škol využilo příležitosti a navštívilo v Jičíně koncert Smíšeného pěveckého sboru Foerster, Jičín na arkádovém nádvoří jičínského zámku. Věřím, že tato kulturní vložka byla dalším příjemným zpestřením pobytu.

SOBOTA 19. května 2018

Sobotní dopoledne jsme strávili s našimi přáteli v Jičíně, kde o víkendu probíhaly opět po dvou letech Valdštejnské slavnosti. Nejprve si mohli žáci v doprovodu svých učitelů prohlédnout historické tržiště s ukázkou starých řemesel, ležení valdštejnských vojsk nebo se zaposlouchat do dobové hudby. Poté jsme sledovali slavnostní průvod družiny Albrechta z Valdštejna a přivítání vévody na pódiu.

Odpoledne jsme strávili pro změnu v Sobotce, kde větší část polských dětí navštívila místní horolezeckou stěnu. Děti se této výzvy nebály a užívaly si chvíle strávené při této netradiční sportovní aktivitě. Menší skupinka dětí navštívila na Šolcově statku koncert konaný u příležitosti 95. výročí od narození zakladatele zdejší galerie Karla Samšiňáka.

Večer využili naši přátelé ke společným hrám v tělocvičně, zejména hraní oblíbeného volejbalu.

NEDĚLE 20. května 2018

Nedělní sluncem zalité dopoledne strávili naši hosté v blízkém okolí Sobotky. Nejprve navštívili novou rozhledu Čížovka poblíž obce Kamenice a poté se přesunuli do Suhrovic na krátkou vycházku okolo rybníků. Když dorazili na místo, byli i naši účastníci výletu okouzleni nádherným místem plným upravených stezek, můstků, rybníčků s rozkvetlými lekníny a jinými vodními rostlinami. Byl to prostě balzám na duši!

Tímto vydařeným výletem byl zakončen čtyřdenní pobyt polské výpravy u nás v malebném Českém ráji a všichni se již moc těšíme na září, až se opět společně potkáme v polské Sobótce. *Radek Štaff*

OSLAVA 125. VÝROČÍ OTEVŘENÍ SOBOTECKÉ ŠKOLY

HISTORIE ŠKOLY

Sobotecké školství má velmi bohatou a zajímavou historii. V 70. letech 19. století přestala kapacitně vyhovovat stará škola za kostelem (učilo se v různých prostorách po městě), a proto Sobotka a její přidružené obce rozhodly o stavbě nové školní budovy. Ke stavbě bylo navrženo několik míst (prostory za starou školou, děkanská zahrada), ale nakonec byla vybrána zahrada pana Karla Javůrka proti tehdejšímu městskému sadu. Ve výběrovém řízení zvítězil ze 14 návrhů plán „Osvěta“ profesora Josefa Lhoty z Průmyslové školy v Praze. Náklady přes 70.000 zlatých se zdály však zvláště okolním obcím příliš vysoké, takže byl realizován plán „Úspora“ za 54.000 zlatých. Stavba byla symbolicky zahájena 28. března 1892 a již 27. 8. 1893 byla při 2. sjezdu soboteckých rodáků vysvěcena a předána do užívání.

Budova to byla velmi krásná, na její fasádě byly umístěny čtyři reliéfy českých velikánů – Jana Ámose Komenského, Tomáše ze Štítného, Gustava Lindnera a pátera Josefa Škody.

Nacházela se zde obecná škola chlapecká a dívčí a chlapecká měšťanská škola. Dívky si na ni musely počkat až do roku 1908. Během obou válek se zde nacházel lazaret, ubytovna „národních hostů“. V roce 1915 se zde otevřela třída pro 28 dětí haličských uprchlíků a v roce 1916 italská třída pro 24 dětí z italského Tridentu.

Po 2. světové válce došlo k rekonstrukci, kdy bylo zavedeno ústřední topení a rozhlas. V letech 1953 – 1954 byla vyměněna okna a nová fasáda zničila původní novorenesanční omítku s reliéfy. V 70. letech byla vyměněna vodoinstalace, elektroinstalace a sociální zařízení.

V letech 1996 – 1999 proběhla díky velké podpoře města a obětavé práci paní ředitelky Aleny Čelišové poslední velká rekonstrukce a přestavba školy za více než 75 milionů korun. Ing. arch. Martin Misík z Ateliéru Hradec Králové geniálně propojil skleněným atriem historickou budovu s moderní přístavbou. Škola se přestavovala za provozu a nebylo to jednoduché, ale stala se jednou z nejmodernějších škol v našem kraji.

Posledním výraznějším zásahem do podoby školy byla kompletní výměna oken v historické budově v roce 2015 za 3 miliony korun. Loni na podzim bylo vybudováno sportovní zázemí na stadionu.

A protože od posledních stavebních úprav už uplynulo zase více jak 20 let, rekonstruujeme průběžně podlahy, letos dojde ke generální opravě tělocvičny a přetěsnění proskleného atria.

Dobrou školu však netvoří jen samotná budova, ale především žáci a učitelé. Sobotecká škola měla to štěstí, že touto budovou prošla celá řada vynikajících osobností, které byly nejen výjimečnými kantory, ale i osvětovými pracovníky, kteří přispěli k rozvoji kultury a sportu v našem regionu.

V průběhu 125 let se zde vzdělávaly stovky žáků, celá řada jich uspěla v nejrůznějších profesích a my jsme rádi, když se přijdou podělit o své úspěchy a radosti.

Během své historie prošla škola různými etapami, různě se jmenovala, učila podle různých osnov a nyní podle ŠVP. Snažíme se neustále něco vylepšovat, modernizovat výuku, pomůcky..... Nabízíme dětem mimoškolní zájmovou činnost, vedeme školní časopis, pracujeme na celoškolských projektech, v rámci

nichž jsme například vybudovali školní arboretum, letos budeme realizovat naučnou stezku Sobotkou a v příštích letech venkovní přírodní učebnu. Stále máme nové plány a sny.....

Nic z toho, co jsem zmínila, by se nedalo realizovat bez štědré podpory města a mnohých sponzorů, bez svědomité práce všech zaměstnanců, kterým moc a moc děkuji. A do dalších let přeji

naší škole hodně zvědavých žáků, obětavých kantorů, vychovatelek, asistentek, správních zaměstnanců, chápající zřizovatele a spokojené rodiče.

Mgr. Jana Knapová, ředitelka školy

OSLAVA

Ve středu 28. března 2018 naše sobotecká škola slavila své 125. výročí. Už od rána probíhaly přípravy a v deset hodin celá oslava začala proslovem paní ředitelky a vyvěšením nové vlajky. Líbí se mi, jak je řešen způsob jejího zavěšení, ale mohla by být více barevná. Hned poté jsme na oblohu poslali 300 balónek v národních barvách se vzkazy. Podle informací se balónky dostaly až do okolních států. Dva se dokonce dostaly až do Maďarska.

V odpoledních hodinách začal program pro rodiče, prarodiče a pro všechny, kteří se na naši školu chtěli podívat. Mohli si prohlédnout zařízení, pomůcky a prostory v odborných učebnách. Dále ke zhlédnutí výstava starých fotografií a kronik školy. V přízemí byla sestavena třída, kterou bychom mohli spatřit ve škole o mnoho let zpět. Dále děti z nižších ročníků vyrobily školu svých snů, která byla také součástí výstavy. Ti, kteří rádi tvoří, si mohli něco vyrobit a něco odnést z velikonočních dílen. V učebně s interaktivní tabulí mohli návštěvníci zhlédnout záznamy ze školních akcí z minulých let. V tělocvičně byl připraven program pro každého, kdo si chtěl zasportovat, a na závěr zde proběhlo vystoupení našich mažoretek. I v gymnastickém sále, který také

slouží k hodinám tělocviku, se něco dělo. Spolužáci z nižších tříd si připravili tři divadelní přestavení. První hra byla O dvanácti měsíčkách, která byla moc povedená, a mile mě překvapily herecké výkony dětí. Na druhé představení jsem přišla pozdě a na to třetí zase moc brzy, tak nemohu zhodnotit.

Akce končila okolo páté hodiny a všichni jistě odcházeli s úsměvem po dvou hodinách zajímavého a vyčerpávajícího programu.

Veronika Ječná, 9. A

Dne 28. března 2018 slavila sobotecká škola 125. výročí. Oslava začala už v dopoledních hodinách a to přesně v 10 hod., kdy žáci 9. třídy sundali starou vlajku a vyměnili ji za novou.

Poté následovalo překvapení. Budou se vypouštět balónky! Tak jsme se tedy přesunuli na stadion, kde už bylo připravené ozvučení. Pomalu začaly přicházet děti s balónky a rozmísťovaly se po celém obvodu atletického oválu. Když už byli všichni na místě, začalo se hlasitě odpočítávat: „10, 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1“ – 300 balónek v národních barvách letělo do světa! Když už nebyly balónky vidět a bylo to brzy, šli jsme zpátky do školy oslavovat, uklízet, ale také se připravovat na odpolední slavnost. Kolem 15. hodiny začali do školy přicházet děti, rodiče, bývalí kantoré. Slavnost zahájili zpěvem soboteckých písniček žáci 5. A v doprovodu pana učitele Kamila Šislera. Poté vystoupila paní ředitelka, která měla krásný proslov o škole.

A nastalo druhé překvapení, hlavně tedy pro kantory. Protože se 28. března narodil Jan Ámos Komenský – slaví se tento den jako Den učitelů, a tak se paní ředitelka rozhodla, že všem učitelům, dokonce i těm bývalým, věnuje tulipán. Všichni učitelé byli překvapení a samozřejmě velmi šťastní. Poté se hosté rozešli po celé škole. V družinách probíhaly velikonoční dílny, ten kdo chtěl, si mohl uplést pomlázku, a když ji neuměl, paní vychovatelka mu ráda pomohla. V atriu byly fotky školy, jak se rekonstruovala, ale také i nějaké fotky tříd. V přízemí se nacházely staré dřevěné lavice s různými pomůckami, které tehdejší děti

potřebovaly a používaly. V odborných učebnách probíhala výstava pomůcek, ale také ukázka využití interaktivní tabule v hodinách. Hosté se mohli jít i odreagovat do gymnastického sálu, kde se hrála pohádka O dvanácti měsíčkách a pověst z Českého ráje. Kolem 17. hodiny vystoupily v tělocvičně mažoretky a tímto tuto akci hezky zakončily.

Podle mě se takto oslava velmi povedla a jsem ráda, že byla ještě tento školní rok a mohla jsem se jí zúčastnit.

Nikola Pajrtová, 9. A

ZUŠ SOBOTKA

Na konec května a přelom června učitelé ZUŠ v Sobotce připravili tři koncerty. Každý jiný svojí atmosférou, která také vycházela z místa konání, každý s jiným programem a účinkujícími, ale jedno měly společné. Tyto koncerty, jak vím, byly velkým zážitkem a udělaly radost velkému počtu lidí, nejenom posluchačům ale i účinkujícím a učitelům.

První koncert se uskutečnil v rámci ZUŠ open na Humprechtě. V rámci ZUŠ OPEN dopoledne proběhly dílny, kde se žáci ZŠ seznámili s tancem, boomwhacery, některými žesťovými nástroji, kytarou, houslemi a s tím, co obnáší hrát na nástroj a chodit do hudebky. Večerní koncert byl veselý, svižný, pestrý a na závěr jsme si za doprovodu kytar a houslí všichni zazpívali. Myslím, že happening ZUŠ OPEN v soboteckém podání splnil to, co měl osvětu a zábavu.

Další den, 25. 5., jsme se zapojili do další celostátní akce. Na pozvání nového soboteckého pana děkana Michalce jsme vystoupili v soboteckém kostele sv. Máří Magdaleny v rámci Noci kostelů. Pokud budu mluvit za sebe, tento koncert byl pro mě výjimečným zážitkem. Atmosféra podvečerního kostela, jednotlivá vystoupení dětí a pravděpodobně i to, že poprvé za dobu, co v Sobotce žiju a učím, jsme dostali příležitost v takovém rozsahu zde vystoupit, to vše způsobilo, že se tento večer stal pro mě nezapomenutelným. Děkuji kolegyni Ho-

vorkové, Mrkáčkové, Erbesové (Kněžů) a kolegovi Karáskovi, že jsem si s nimi mohla zahrát. Houslovému souboru, kytarovému orchestru, sborečku i sólistům gratuluju k jejich vystoupení. Před tak početným publikem si vedli skvěle.

Do třetice jsme připravili Rodinný koncert, který se konal na Den dětí ve spojitelně. V šestnácti číslech vystoupilo pět tatínek (klavír, zpěv, klarinet) sedm maminek (kytara, klavír, housle, zobcová flétna), jedna babička (klavír), tři sourozenecké dvojice, z toho naše dvě bývalé absolventky, jedna celá rodina Badova a Kamila se svým klukem. Všichni hráli s odvahou a s chutí. Atmosféra byla jiná, ale opět úžasná. Publikum

vyloženě fandilo účinkujícím a po vystoupení každého odměnilo doslova bouřlivým potleskem.

Nyní nás čeká vítání občánků a zejména rozhodnutí paní ředitelky Komárkové o tom, kdo bude na základě přijímacích zkoušek, které se konaly v květnu, přijat ke studiu v novém školním roce 2018/2019.

Petra Matoušková

ZPRÁVIČKY ZE ŠKOLIČKY

VÝLET DO ZOO CHLEBY

Jako každým rokem se všechny děti těší na svůj školní výlet, tak nejinak tomu bylo u dětí z naší mateřské školy. Letos už na výlet jely děti ze třídy Sluníček a Včeliček, a to do Zoologické zahrady Chleby u Nymburka. Je to menší soukromá zoo, takže děti měly na všechno dostatek času a prostoru. Ráno, hned po svačině,

si prohlédly starou zoo s poutavou komentovanou prohlídkou, po obědě pokračovaly prohlídkou v nové zoo a před odjezdem si pohrály na dětském hřišti. V zoo bylo mnoho k vidění, ale nejvíce nás asi zaujaly tři vzácné opičky langury duk, které se v zoologických zahradách celého světa vyskytují velmi vzácně.

A právě zde se snaží o jejich úspěšné rozmnožení. V Mendelově excentru se dětem také líbila všelijaká havěť v teráriích a vitrínách.

Děti z výletu odjízděly sice trochu unavené, ale spokojené a plné společných zážitků. Návštěvu této rodinné zoo doporučujeme navštívit při letních toulkách s vašimi dětmi.

DĚTSKÝ DEN U PŘEDŠKOLÁKŮ

Na pátek 1. června si devátáci ze sobotecké ZŠ pozvali do školy naše předškoláky – byla to třída Sluníček a Včeliček. V rámci projektu Děti dětem si pro naše děti připravili soutěže motivované známými pohádkovými postavami. Takže s velkým zaujetím plnily úkoly s Patem a Matem, Jeníčkem a Mařenkou, Křemílkem a Vochomůrkou, Sněhurkou a jinými postavičkami. Nakonec si děti došly pro sladkou odměnu k ježibabě do chaloupky. Děkujeme všem devátákům za jejich nápady a čas věnovaný dětem, kterým v září uvolní místo ve školních lavicích.

K dalším akcím pořádaných MŠ do konce školního roku ještě patří Fotbalový turnaj mateřských škol v Jičíně, výlet Broučků a Krtečků také do ZOO Chleby, na hřiště se za námi přijede podívat Policie ČR a dobrovolní hasiči předvedou ukázky hasičského sportu na kolbišti pod Humprechtem.

A protože se blíží prázdniny, přejevíme všem čtenářům odpočinkové a prosluněné prázdniny.

Kolektiv učitelek MŠ Sobotka

DVANÁCT MĚSÍČKŮ, OBR DRÁB, ČERVENÁ KARKULKA I PINOCCHIO NA JEDNÉ SCÉNĚ

Rozzářené oči, úsměvy na tvářích, někdy i pochybovačné úsměvy, nadšení, radost, ale i tréma. To vše jsme mohli

vidět na tvářích dětí sobotecké základní školy před jejich divadelním vystoupením.

Jak to všechno začalo? O co vlastně šlo? Kdo vystupoval? Co znamenají všechny ty postavy v titulku?

Vezměme to tedy trošku popořádku.

Divadelní scénky připravily děti z 5. A. (s p. uč. K. Šislerem) - „Karkulka, Pinocchio a spol“, děti ze 6. A. (s p. uč. K. Souškovou) nastudovaly „Pohádku o 12 měsíčkách“ a sehranou „Pověsti z Českého ráje aneb Jak vznikl název Drábské světničky“ se nenechaly zahanbit děti 7. A. (s p. uč. A. Brabcovou).

Pátáci se na divadelní představení připravovali už od září s tím, že nastudovanou scénku předvedou prvňáčkům.

„Červenou Karkulku a Pinocchia si děti vymyslely úplně samy, já jsem měl vždy jen pár připomínek,“ upřesnil K. Šisler.

Děti zkoušely, doplňovaly, „vychytávaly“ každou chybičku. Připravovaly kulisy i rekvizity. Nácviku věnovaly přestávky, někdy „na to padla“ i hodina výtvarky. A aby byla zapojena většina třídy, kluci si vymysleli vtipy, které divadelní scénky oddělily a vhodně tak doplnily celé kulturní pásmo.

Divadlo bylo nacvičeno, chuť byla obrovská, nervozita pracovala, nervy napnuté k prasknutí....vše bylo nachystáno. A bylo tu 125. výročí založení školy (28. března 2018). Divadlo mělo v tělocvičně školy premiéru, kterou sledovala rodičovská veřejnost a někteří učitelé. Vše dopadlo na výbornou.

Také šestáci se s obrovskou chutí pustili do nácviku divadelního ztvárnění pohádky „O dvanácti měsíčkách“. Nebylo ve třídě jediného žáka, který by se na divadelním představení nepodí-

lel. Snad podle hesla „jeden za všechny a všichni za jednoho“ byly vytvořeny i kulisy a kostýmy. Obrovský elán, nadšení a chuť si zahrát vybičovala celý kolektiv k naprosto úžasnému hereckému výkonu.

Můžeme jim moc zatleskat a „dát palec nahoru“. Bylo to naprosto vynikající!

„Všechno si děti dělaly samy, včetně kulis. Vystoupení jsme připravovali pro Zahradní slavnost, ale místo ní jsme vystupovali na oslavě výročí založení naší školy,“ doplnila s úsměvem K. Soušková.

„Myšlenku o divadelním zpracování pověsti o obru Drábovi, která vypráví o vzniku názvu Drábské světničky, jsem měla v hlavě už dlouho. Loni devátáci vyráběli obrovské loutky, které

jsme původně dokonce měli na výstavě v městské knihovně,“ zaníceně vysvětlovala A. Brabcová.

Devátáci v loňském roce divadlo nestačili secvičit, a tak se pověsti ujali letošní sedmáci, přesněji asi 7 dětí ze 7. A. Zkoušeli a nacvičovali, samozřejmě také hlavně o přestávkách, někdy to rovněž „odnesla“ výtvarka. Režisérkou divadelního představení byla Věra Bočková, která má již bohaté „divadelní“ zkušenosti ze Studia Šrámkova domu.

A jak to dopadlo? Úžasně, skvěle, perfektně!

Mohli bychom vypsát další superlativy, ale slovně to snad ani nelze vyjádřit, protože taková představení se musí vidět.

A aby se všichni spolužáci mohli pokochat hereckým talentem svých kamarádů, divadelní soubory své scénky předvedly v Městském divadle v pátek 20. 4. 2018.

Posledním představením, tedy asi můžeme napsat, že jakousi derniérou, by mělo být ještě představení u našich nejmenších, tedy v sobotecké mateřské škole.

Děkujeme za skvělý zážitek a už teď se těšíme na další roky, na další divadla. Všem našim mladým hercům a herečkám přejeme hodně a hodně úspěchů, radosti a samozřejmě i legrace.

Ilona Jalovecká

KNIHOVNA

DVOJÍ SETKÁNÍ STUDENTŮ S TGM

prof. PhDr. Zdeněk Beneš, CSc. – foto: R. Vokounová

Studenti sobotecké Virtuální univerzity třetího věku se s panem prof. PhDr. Zdeněkem Benešem, CSc. setkali již virtuálně v rámci letošního letního semestru při jeho přednáškách na téma České dějiny v souvislostech. Pan profesor souhlasil i s osobním setkáním a avizoval téma přednášky **Masaryk jako symbol: Politik – vědec – osobnost**, které přímo rezonuje s letošními oslavami stého výročí vzniku

Československa. Téma se jevílo jako přínosné i pro studenty vyšších ročníků zdejší základní školy, a tak jsme se společně sešli v pátek 27. dubna v sále sobotecké spořitelny. Před samotnou přednáškou proběhlo slavnostní předání Pamětních listů úspěšným absolventům VU3V za předchozí semestr a pak se již všichni přítomní zaposlouchali do poutavé přednášky o osobnosti našeho prvního prezidenta doplněné pro-

jeckí řady fotografií a dokumentů, které TGM ještě více přiblížily.

K druhému setkání s T. G. Masarykem došlo díky pozvání Knihovny Václava Čtvrtka v Jičíně, kdy společně jičíňští a sobotečtí studenti VU3V spolu s knihovnicemi a pracovníci městských kulturních center jičínského okresu navštívili Lány. Postupně jsme navštívili obdivuhodným způsobem zrekonstruované Muzeum T. G. Masaryka s nebývale dynamickou expozicí a položili květiny na hrob TGM (mnohé přitom překvapila jeho jednoduchost). Na závěr jsme se prošli rozsáhlým parkem lánského zámku, kde všechny zaujala kromě jiného antická fontána prof. J. Plečnika s dórskými pilastry a pěti lvy chrlicími vodu, představujících „Čechy“, „Moravu“, „Slezsko“, „Slovensko“ a „Podkarpatskou Rus“, jako symbol pěti sloupů Republiky československé.

Osmičkový rok ještě zdaleka nekončí a zcela určitě bude ještě spousta příležitostí k připomenutí této velké osobnosti našich dějin. MŠ

PROCHÁZKA NÁS ZAVEDLA DO KOSTELA

Historicko-vlastivědné procházky po Sobotce se už pomalu stávají tradicí. Jednou, někdy i dvakrát ročně se společně projdeme různými kouty Sobotky a připomeneme si díky Karolu Bílkovi, který je naším stálým průvodcem, střípky sobotecké historie. Když jsme se s Karolem při té loňské přítomných optali, kam by rádi zavítali příště, opakovaně zaznělo „kostel“. Díky vstřícnosti pana děkana Pavla Michalce, za kterou mu velice děkuji, jsme se tedy mohli ve více než hojném počtu sejít v sobotu 19. května dopoledne před kostelem sv. Máří Magdaleny.

foto: L. Havlík

Po usazení do kostelních lavic nás pan děkan v chrámu přivítal a předal slovo Karolu Bílkovi, který nás velice podrobně seznámil jak s historií samotné stavby kostela, tak s vývojem místní duchovní správy. Upozornil na všechny dochované prvky, které jsme si po nesmírně zají-

mavém výkladu mohli poté v klidu prohlédnout. Téměř nikdo neodolal nabídce pana děkana, a tak jsme vystoupali nejprve do prostoru kostelních varhan a pak po skupinkách i úplně nahoru na kostelní věž, kdy krásný výhled do kraje byl už jen tou pověstnou poslední třešinkou ...

KNIHOVNA O PRÁZDNINÁCH

Opět jsou před námi prázdniny. S jejich příchodem se ale pro čtenáře sobotecké knihovny nic nemění, díky milé brigádničce bude mít knihovna po oba letní měsíce otevřeno stejně jako po celý rok, tedy:

Pondělí		12:00 – 16:00
Úterý	9:00 – 11:00	13:00 – 17:00
Čtvrtek	9:00 – 11:00	13:00 – 17:00
Pátek		15:00 – 18:00

Během konání Šrámkovy Sobotky pak bude navíc knihovna pro všechny své čtenáře otevřena od neděle 1. července do soboty 7. července každý den v této době: 9:00-12:00 a 13:00-17:00 hod.

Přeji všem čtenářům Zpravodaje pohodové léto s dobrou knížkou.

MŠ

DO SOBOTECKÉ KNIHOVNIČKY

Svědění slova nazval svou knihu vydanou roku 2016 básník a literární vědec **Vladimír Křivánek**. O co v ní jde, vysvětlí podtitul Český PEN klub v proměnách doby. Světová organizace spisovatelů, esejistů a redaktorů vznikla jako reakce na hrůzy první světové války v roce 1921 v Anglii. Její československá pobočka byla ustavena o čtyři roky později. Autor v chronologicky koncipovaných kapitolách podává přehled literárního vývoje a poté vlastní vývoj klubu. Několik kapitol je tematických, napsala je Dana Mojžíšová; není jasné, proč pak publikace neuvádí dva autory. Danou strukturu žel nedejme kapitola o první republice, ve které navíc došlo k redakčním zmatkům; ke všemu by do ní patřila i část textu z kapitoly vymezené druhou světovou válkou. Fráňa Šrámek, byť ho první předseda klubu Karel Čapek lákal do jeho řad, do spolku nevstoupil. Po druhé světové válce Šrámek spolu s Bezručem, Kvapilem, Olbrachtem, Pražákem a Tomanem přijal čestné členství. Šrámkovo přijetí a poděkování formou vlastnoručního

dopisu z 12. ledna 1946 autor reprodukuje (s. 107). Místopředsedou PENu byl tehdy Šrámkův dávný kolega František Langer. Obsáhlá a polygraficky příjemná publikace není vybavena rejstříkem a slušely by jí i informační přehledy (např. seznam předsedů PENu) atp. Lepší by mělo být umístění ilustrací a popisů. O další zpracování tématu, důsledně historické, založené na dílčích analýzách a dalších pramenech (včetně Archivu bezpečnostních složek), by bylo příhodné usilovat ke stému výročí Penu. *J-ik*

Josef Jindra: Kudy kam. Sbírnka veršů. Ilustrace Martina Bachová. PRE-STAR s.r.o. Modřišice 2018, 64 s., ISBN 978-80-87141-47-2. Čtyři desítky básní obsahuje nová knížka soboteckého básníka. Je to již jeho šestá sbírka od roku 1998, kdy se poprvé svěřil veřejnosti se svým poetickým dílem. Jen jeho nejdůvěrnější přátelé věděli, že verše má nejen rád, ale že je již od studentských let píše. Nadlouho je potlačily odborné texty článků a patentů inženýra chemie, pak měla převahu regionální politika

Brzy na shledanou při dalším setkání s vámi a soboteckou historií.

PS: Dovolím si jen připomenout, že všechny prameny, ze kterých bylo při výkladu čerpáno, jsou vám v naší knihovně k dispozici.

MŠ

KNIŽNÍ NOVINKY

Výběr z knih, pořízených za poslední dva měsíce do knihovny:

Beletrie

☞ **Josef Pánek: Láska v době globálních klimatických změn.** Novela o globální vesnici zvané Země, ilogičnosti rasismu i nevyzpytatelných cestách srdce, a hlavně o tom, jak se všichni bojíme změn, zatímco ta největší z nich se odehrává kolem nás a nad našimi hlavami.

☞ **Jan Němec: Dějiny světa.** Román o životě fotografa Františka Drtikola. Kdo to vlastně byl František Drtikol? Mladý autor přichází s rozsáhlou a pro současnou českou prózu zcela nezvykle pojatou románovou freskou; uměleckým a duchovním Bildungsromanem, o němž se bude mluvit.

☞ **Kateřina Tučková: Vitka.** Původní divadelní hra na motivy životního příběhu brněnské hudební skladatelky a dirigentky Vítězslavy Kaprálové. Vitka je příběh o závrtném vzestupu mladé talentované ženy, která se dokázala prosadit v oblasti dodnes vyhrazené především mužům.

Naučná literatura

☞ **Aleš Palán, Jan Šibík: Raději zešít v divočině – Setkání s šumavskými samotáři**

☞ **Margit Slimáková: Velmi osobní kniha o zdraví**

☞ **Ladislav Zibura: 40 dní pěšky do Jeruzaléma**

a publicistika, dokonce i historie a literární historie, vzpomínky, aforismy. Ale básnická múza se nedala uspat a se stále většími úspěchy si nacházela cestu ke čtenářům. Inspiraci prozrazovaly neustálé návraty ke Šrámkovi, ke krajině Českého ráje, zaznívaly tóny milostné, inspirace přírodou i denním všedním životem. To vše nacházíme i v této zatím poslední sbírce. Stojí za přečtení! A kdo si tyto zpěvné verše přečte, určitě se k nim bude vracet. Třeba k básni *Bílý zimní den* nejen v zimě, ale neustále. Přesvědčí vás jedna sloka?

*Když se pak na Lhotce zastavíme,
Sobotku běloučkou uvidíme,
i s bílou střechem na věži kostela.
Zima je krásná, když celá je doběla.*

Básniku, nezbyvá nic jiného, než říci díky!

Jana Kořínková: Zvony Jičínska. Proč už neslycháme klekání. Regionální muzeum a galerie v Jičíně 2017, 220 s., ISBN 978-80-87486-08-5. Tato kniha na první pohled pohladí. Je hezky graficky upravená, obsahuje desítky kvalitních fotografií a textově má také vše, co podobná kniha má mít: úvod, poučení o výrobě zvonů, o zvonařích, připojeny jsou pověsti, pověry a lidová rčení o zvonech, najdeme dokonce oddíl věnovaný poštovním známčkám se zvony. Je zde i vysvětlení odborných pojmů, seznam použitých pramenů a literatury, místní a jmenný rejstřík. Největší prostor je vymezen konkrétním údajům o zvonech jednotlivých měst a abecedně seřazených obcí Jičínska.

Ovšem druhý pohled už není tak optimistický. Začtete se do textu a především zjistíte, že není vymezen pojem

Jičínsko. Snad to má být „oblast bývalého okresu Jičín“. Ta však byla v různých dobách různá. Vezmeme-li poslední podobu okresu Jičín, pak tu máme velké mezery: ze Sobotecka např. chybí zvony či zvoničky obcí Dobšice, Drstěkyje, Malá Lhota, Meziluží, Ohařice, Plhov, Příchvoj, Rakov, Skuřina, Spyšová, Vesec aj. Z Podkosti je jen fotografie. Žádné údaje o zvonech, zvonících a zvoníčkách jako u jiných obcí. Stejně dopadly i jiné části bývalého okresu – z Libáňska chybí např. Sedliště, Staré Hradky, Lično aj.

Mnoho připomínek lze vznést i k seznamu použité literatury. Chybí např. článek Josefa Pícky z Věstníku soboteckého o Křižánku, edice z Paměti soboteckého lékárníka Jaroslava Macouna (Sobotka r. 2000), nepřesná je citace studie J. Jindry a H. Runčíkové o kostele a zvonici v Oseku z OJKT 2009-2010 atd. Proč třeba Osek má bezvýznamnou dvouřádkovou citaci z Hlasu našeho venkova (s. 136) a naopak zde není připomenuta Šrámkova báseň Zvony s akvarelem osecké zvonice v Mateřídoušce Karla Vika?

Škoda, že tato kniha neprošla odbornou recenzí. Takto zůstala krásná, vskutku dárková publikace na poloviční cestě.

Karol Bílek: Profesor Josef Novák, botanik z Malechovic. Obec Libošovice 2018, 64 s. ISBN 978-80-270-3528-1. S předmluvou Aleny Pospíšilové vyšla knížka, která navazuje na loňskou připomínku stého výročí úmrtí prof. Josefa Nováka. Životopisný text je doplněn bibliografií Novákova díla, seznamem pramenů a literatury, anglickým resumé a nechybí ani text „rozhlasové hry“ s úspěchem přednesené na loň-

ské malechovické slavnosti. Knížka je doplněna básní Josefa Brože Malechovice a množstvím fotografií, reprodukcí a kreseb. Je to další důkaz, že v Libošovicích si váží zásluh svých rodáků.

Hana Kábová – Petra Tomsová: Zdeněk Nejedlý známý – neznámý? Svědectví fotografií. Katalog výstavy. Masarykův ústav a archiv AV ČR Praha 2018, 56 s. Stejnomená výstava byla uspořádána 28. 5. – 27. 6. 2018 na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze k 140. výročí narození významného vědce a politika prof. Zdeňka Nejedlého, rozporuplné osobnosti našich moderních dějin. Náležitá pozornost je věnována rodovým kořenům Nejedlého (Dětenice, Mnichovohradištsko) i jeho celoživotnímu vztahu k Českému ráji (letní pobyty v Turnově, příbuzní v Sobotce, Dolním Bousově a Vlčím Poli). Proto je reprodukována i fotografie z jeho návštěvy Kosti. Zajímavá výstava, hodnotný katalog.

Jičínsko, Novopacko a Hořicko. Malovaná mapa. CBS nakladatelství Zlín 2018. Turistických průvodců se v posledních letech vynořily desítky, lepších i horších, s mapami i bez nich, takže je v naší rubrice málokdy zaznamenáme. Přesto tentokrát učiníme výjimku. Jde nejen o zajímavé zpracování a přijatelnou cenu 60 Kč, ale i o připojený propagační soubor informací o partnerských obcích tohoto svazku projektu malovaných map, mezi nimiž celé Sobotcko (s výjimkou obce Zámostí – Blata) chybí. Pouze na rubové straně mapy najdeme spojení na MIC Sobotka, Humprecht a Kost, zmínku o Šolcově statku a kresbu Kosti. K. B.

JOSEF JINDRA – BÁSNICKÁ SBÍRKA KUDY KAM

Nová básnická sbírka Josefa Jindry s názvem **Kudy kam** (s ilustracemi Martiny Bachové) předznamenává hledání a různorodou pestrost básnických témat. Avšak přes všelijakost, avizovanou samotným tvůrcem, můžeme nalézt společný jednotící prvek. Tím je

osobnost básníka i celá jeho předchozí tvorba. Jako sobotecký rodák, jak také jinak, vidí svůj velký básnický vzor ve Fráňu Šrámkovi, jemuž věnuje hned v úvodu své *Vyznání Fráňu Šrámkovi*. Snad nejvíce vystihuje tento vztah závěrečné čtyřverší: „**Je pro mě čest stát**

jenom za Vámi a snažit se být svůj. Básníky tu v Sobotce, pane, opatruj!“

A básník Jindra je vskutku svůj. Vnímavý k okolnímu světu, zachycující zdánlivě běžné či všední okamžiky, jež jako tok plynoucího času chytá do sítí svých

veršů, jako *Dřevosochař na Bráně* navždy zachycuje tuto pomíjivou přirozenost. K ní patří pochopitelně domov v básni *Rodný dům*: „**Můj rodný dům...../ Jak se mi kdysi veliký zdál!/ Když teď jdu kolem,/ vracím se zpátky,/ abych se znovu podíval.**“

Ve svých toulkách autor pozoruje přírodu, ať už doma či během pobytu v zahraničí, je uchvácen počasím, přemýšlí ve verších: „**Čas/se zrodil tam, kde vznikla hmota,/kde není hmota/ není ani Čas.**“ My, kdo známe Josefa Jindru blíže, mnohdy víme či tušíme, která událost či moment se stal inspirací ke zrodu některých básní.

A tento fakt je kořením autorovy tvorby. Vybavuje se mi například setkání českých a slovenských tvůrců v jičínské Židovské škole, jako vždy elegantní básník Jindra a následná báseň *Klobouk na hlavě*.

Tématem neoddelitelným od tvorby Josefa Jindry je bezpochyby láska. Láska v mnoha podobách, náladách, vjemech. Láska coby muž a žena, láska - „kdyby“, hoří v líjaku, je *Jako voda* - chutná různě: „**Jsi také, lásko,/ jako voda mořská,/ co mezi prsty proplyne,/ jen dlaň mi po ní/ slaná zůstane/ a hořká.**“

Jednoduchost básnického vyjádření, lehkost rýmů, místy spojená s jistou

rozverností a jemným humorem, nás mohou nést a ukazovat Kudy kam na vlně opravdovosti, přirozenosti, získané životní moudrosti a lásky s nádechem neoddelitelné nostalgie. Tak objevíme básnické drahokamy poetického bloudění, jež je zřejmě hlavním smyslem sbírky: „**Smaragdový drahokam/ ukrytý v mé Ermitáži,/ kdysi jako tvoje oči zářil./ A tvůj úsměv číslo dvacet dva/ v mém Luvru už je pouhá relikvie./ A přesto nevím kudy kam,/ když plují bílé labutě/ a mají dlouhé šije.**“

Ilona Pluhařová

SPOLEČENSKÁ OZNÁMENÍ

KULTURNÍ KALENDÁŘ

16. 5. 1708 zemřel básník, poeta laureatus, sobotecký děkan **Jan Ignác Šuma z Vlastislavi**.
19. 5. 1778 zemřel v Praze děkan **Jan Jáchym Hrobčický z Hrobčic**, náboženský spisovatel.
14. 6. 1798 se narodil významný historik a politik **František Palacký**, čestný občan Sobotky.
20. 6. 1818 se narodil ve Všení sobotecký vlastenecký kněz a básník **Josef Ladislav Kendík**.
30. 5. 1878 se narodil sochař **Josef Šejnost**, autor pomníku Jana B. Nováka v Malechovicích.
17. 6. 1878 se v Sobotce narodil budoucí úspěšný technik a fotoamatér **ing. Bohumil Peča**.
29. 5. 1888 se narodil sobotecký divadelní ochotník, humprechtský kastelán **Václav J. Jirků**.
30. 5. 1888 zemřel sobotecký švec **Václav Jeřábek**, též dovedný amatérský kreslíř a houslař.
10. 6. 1898 zemřel sobotecký forman **František Vrána**. Jeho řemeslo potom brzy zaniklo.
20. 6. 1898 se narodil významný hudebník **Jaroslav Šulc**. Působil jako učitel v České Lípě.
21. 5. 1908 se narodila **Gertruda Sekaninová-Čakrtová**, ze starobylého soboteckého rodu, politička známá svým odporem proti sovětské okupaci roku 1968 a podpisem *Charty 68*.
26. 6. 1908 se narodil velký přítel Sobotce, jihočeský spisovatel a básník **Ladislav Stehlík**.
9. 5. 1918 zemřel v Markvarticích farář a náboženský spisovatel **ThDr. Václav Mikolášek**.
10. 6. 1918 zemřel náhle průmyslník, známý mecenáš a sběratel umění **Josef Vincenc Novák**.
13. 5. 1928 se narodila výtvarnice **Irena Fafková-Solanová**. Několik let prožila v Sobotce.
19. 6. 1928 se narodil náš krajan, oblíbený herec **Zdeněk Najman**, známý i z filmu a televize.
29. 5. 1938 zemřel hudební skladatel, učitel **Jaroslav Bradáč**. Učil i v Sobotce a na Dobšíně.
12. 6. 1938 zemřel sobotecký rodák, profesor a rektor techniky v Brně **Rudolf Vondráček**.
8. 5. 1948 zemřel školní inspektor v Benešově a spisovatel **Václav Fejfar**. Učil i v Sobotce.
19. 6. 1968 zemřel **MUDr. Josef Boudyš**, divadelník a člen šrámkovské studentské družiny.
30. 6. 1968 zemřel písmák, vlastivědný pracovník, kronikář z Rytířovy Lhoty **Jaroslav Ječný**.
28. 5. 1988 zemřel humprechtský kastelán, historik a spolupracovník ZŠS **Stanislav Balcar**.
16. 6. 1978 zemřel legionář, generál **Karel Vojan** z Jičina, příbuzensky spjatý s Podsemínem.
5. 5. 1998 zemřel výborný řemeslník a herec soboteckého ochotnického divadla **Josef Trnka**.
25. 5. 2008 zemřel sklářský výtvarník **Ladislav Tichovský**, který v mládí žil také v Sobotce.

K. B.

BLAHOPŘEJEME

Ladislav Havlík – 75 let

Narodil se 6. 5. 1943 na Dobšíně čp. 32 v zemědělské rodině. Základní školu navštěvoval v letech 1949 – 1954 na Dobšíně, potom přešel do měšťanské školy v Sobotce. Vyučil se opravářem zemědělských strojů a začal pracovat v JZD Přepeře. Po zrušení JZD v roce 1992 nastoupil do Škoda Auto, kde pracoval až do odchodu do důchodu v roce 2004.

Jeho největším celoživotním koníčkem byla a stále je fotografie a amatérský film. Již v roce 1970 si pořídil svoji první kameru a začal dokumentovat rodinné okamžiky a dětství svých tří dětí. Byl členem kroužku filmových amatérů v Mladé Boleslavi a pravidelně se zúčastňoval filmové soutěže Benátky filmových amatérů.

Filmovou i fotografickou tvorbu brzy rozšířil i mimo rodinu. Za dobu svého působení v JZD Přepeře natočil řadu filmů ze života družstevníků. Vždy se aktivně zajímal o historii obce Dobšín a okolí, s kamerou i fotoaparátem nechyběl snad u žádné události. Natočil spoustu filmů o rozvoji obce, životě v obci i o místním hasičském sboru, jehož je dlouholetým členem. Všechny jeho filmy se s velkým úspěchem promítají dodnes. Každoroční filmové vzpomínání se stalo nedílnou součástí kulturního života v obci, na kterou se občané vždy těší.

V letech 1983 – 1989 úspěšně vedl akce Dobšínského kulturního léta. Část kostecké cesty byla upravena na letní kino, promítány byly zejména české filmy. Sláva místního letního kina pronikla i do regionálního tisku. Kino skončilo s rokem 1989, otevřením hranic nastal hlad po západní kultuře a málokdo tehdy stál o české filmy.

Mnoho fotografií z tvorby pana Havlíka lze nalézt v místní kronice i v knihách o historii obce Dobšín (Dobšín a Kamenice ve víru historických událostí, Paměti dobšínské školy, napsala Ing. Lenka Mulačová, vydal OÚ Dobšín v roce 2016).

Zálibou pana Havlíka není jen místní historie, ale zajímá se i o dávnou historii širokého okolí, zejména o keltské osídlení. Společníkem v této činnosti je mu historik a archeolog PhDr. Jiří Waldhauser, CSc. Fotograficky dokumentuje pamětní místa, skalní brány a sochy v oblasti Českého ráje.

Po odchodu do důchodu své koníčky rozšířil zejména o bádání po předcích a začal tvořit rodokmen rodiny. Poslední dobou navštěvuje besedy, jako např. Modrá krev Sobotecka aj., které se konají v Sobotce a v Libošovicích. Zajímá se i o pozorování ptactva, často se zúčastní procházek přírodou s ornitologem Pavlem Kverkem.

V letošním roce pan Ladislav Havlík oslaví krásné 75. narozeniny. Přejeme mu hodně sil a elánu v jeho rozsáhlé a užitečné činnosti, která je přínosem pro celou obec.

Lenka Mulačová, kronikářka obce Dobšín

K sedmdesátinám Jaroslava Chrpy

Stručné, takřka „ouřední“ oznámení a blahopřání by znělo: Blahopřejeme panu Jaroslavu Chrpovi, který se 12. května 2018 dožívá sedmdesátí let. Jaroda je však věrný Soboták, i když narozený v Turnově a žijící v Mladé Boleslavi, a tak si zaslouží alespoň několik řádků navíc.

Málokdo už totiž pamatuje dobu, kdy ještě navštěvoval soboteckou zá-

kladní školu. A skoro nikdo nepamatuje, že v tu dobu, v roce 1962, paní prof. Marie Hejnová s pražskou herečkou a recitátorkou Evou Seemannovou zakládaly v Sobotce Recitační studio Šrámkova domu a hledaly zájemce o členství v souboru. Mnoho se jich nehlásilo, hlavně chyběli chlapci – a tak jedna paní učitelka ukázala v osmičce na několik žáků, kterýmžto činem se Jaroda, Petr, Jirka stali členy souboru. A brzy jeho oporami – a po čase, když se Jaroda všeobecně vzdělal v Jičíně (gymnázium se tehdy nazývalo Střední všeobecně vzdělávací škola) a vystudoval češtinu a ruštinu na Pedagogické fakultě v Hradci Králové, stal se na čas i jeho vedoucím. Přišly také velké úspěchy – recitoval na Wolckrově Prostějovu, na Šrámkově Písku, v pražské Viole, na Moravském festivalu poezie ve ValMezu (Valašském Meziříčí), na Šeříkových slavnostech v Náchodě atd.

To už byl ženatý – a další nezapomenutelná vzpomínka: krásné Poetické odpoledne Šrámkovy Sobotky 1973, které způsobně absolvovaly bok po boku i dva dětské kočárky s jeho Slávkou a naším Honzou.

Už také postupně působil na několika středních školách v Mladé Boleslavi, byl řadu let i ředitelem Dětského domu a školním inspektorem Ministerstva školství České republiky.

Ale stále se vracel a vrací do Sobotky. Ono to ani jinak nejde, to víme všichni „přespolní“. Co by tomu řekli naši předkové a přátelé odpočívající na soboteckém hřbitově!

Jaroda, ještě jednou vše nejlepší k narozeninám – a ať se v Sobotce setkáváme co nejčastěji!

S pozdravem za všechny přátele Karol

JUBILEA

Dne 6. 4. 2018 oslavila paní **Marie Janečková** ze Sobotky, Krátké ulice, krásných 85 let. Paní Janečková bydlí v DPS, kde se jí líbí. Paní je stále čilá, ráda chodí s ostatními seniory každou středu na posezení do společenské místnosti.

Dne 14. 5. 2018 oslavila neuvěřitelných 80 let paní **Věra Sušánková**. Paní stále pěkně vypadá. Dva roky navštěvovala tehdejší hospodářskou školu, po ukončení studia byla zaměstnaná v Jednotě Mnichovo Hradiště. Pak pracovala jako účetní v Sobotce v továrně Hamiro. A po dobu sedmnácti let pracovala na poštovním úřadě. A také v Květince a v Drů-

bežářských závodech v Příšovicích jako telefonistka. Nyní si užívá důchod. Paní Sušánková má dvě děti, syna a dceru, tři vnoučata a pět pravnoučat. Její zálibou jsou květiny a ruční práce. Bydlí se svou dcerou. Ta jí připravila krásnou oslavu jejího životního jubilea, za kterou jí maminka děkuje. I přes svůj věk je ráda mezi přáteli, se kterými se stále schází.

Dne 19. 5. 2018 oslavila 94 let paní **Marie Donátová** ze Sobotky, ulice Na Závisti. Bydlí zde se svou dcerou, která o ni

PODĚKOVÁNÍ

Zaměstnancům města Sobotka děkuji za milé blahopřání k mým 85. narozeninám, které mě velice potěšilo.

Marie Janečková

OPUSTILI NÁS NAVŽDY

Dne 3. dubna ve věku nedožitých 66 let zemřela paní **Anna Folprechtová**, rozená Kulichová ze Sobotky.

Dne 14. dubna zemřela ve věku 82 let paní **Eva Rulcová** ze Sobotky.

Dne 19. dubna zemřela ve věku nedožitých 85 let paní **Zdeňka Skrbková** z Vesce.

Dne 23. dubna zemřel náhle ve věku 79 let pan **Jan Egrt** z Nepřívěce.

pečuje. Paní je stále čilá, ráda se prochází po zahradě, má o vše zájem.

Dne 26. 5. 2018 oslavila 95 let paní **Božena Zahrádková** ze Sobotky, Šolcova ulice. Patří mezi nejstarší obyvatelky našeho města. Přesto je soběstačná, chodí na procházky. Bydlí u dcery, která se o ni stará. Má radost ze svých dětí, vnoučat, pravnoučat. Často ji navštěvují, mají ji rádi.

Všem oslavencům přejeme zdraví, pohodu a spokojenost
Hana Rulcová

Děkuji spolužákům mého muže, že v květnu při školním srazu navštívili sobotecký hřbitov a vzpomněli i kyticí na mého muže Jiřího Chrtka.

Milada Chrtková

Dne 1. května zemřel ve věku nedožitých 79 let pan **Josef Král** ze Sobotky.

Dne 2. května zemřel ve věku nedožitých 85 let pan **Ladislav Jirků** ze Sobotky. „Prezident“ Sportovního klubu Sobotka.

Dne 8. května zemřel ve věku 85 let pan **Josef Semecký**, rodák ze Sobotky.

Dne 13. května zemřela ve věku 91 paní **Libuše Nováková**, rozená Bacovská z Rovně.

Dne 1. června zemřela ve věku 83 let paní **Růžena Tomášů** z Markvartic.

VZPOMÍNÁME

V letošním roce vzpomeneme 10. výročí úmrtí pana **Jaroslava Kolumpka** staršího (zemřel 18. 6. 2008) a zároveň si připomeňme nedožitě 90. narozeniny jeho manželky, **Ludmily** (narozena 24. 10. 1928), dlouholeté vedoucí prodejny obuvi a dlouholeté dopisovatelky našeho Zpravodaje Šrámkovy Sobotky.

Za Janou Köhlerovou. Dne 11. května zemřela **Jana Köhlerová**, dlouholetá obětavá předsedkyně učitelské samosprávy EXODu. Šrámkovu Sobotku milovala, jezdila na ni pravidelně z moravského Plumlova. Získávala pro ni další účastníky, přivedla sem i svého technicky vzdělaného manžela. S poznatky a materiály z festivalu seznamovala rodinu i kolegy.

Vždy byla vysoce elegantní a vystupovala s noblesou. Budeme ji velmi postrádat.

M.S.

LADISLAV JIRKŮ

Pan Ladislav Jirků se narodil 27. 6. 1933 v Oseku čp. 33 do rodiny Karla a Marie Jirků. Spolu se svou sestrou Majkou prožívali pěkné dětství na venkově. Chodil do obecné a střední školy v Sobotce. Později se vyučil kovářem u pana Mikuleckého v Oseku, potvrdil tak staré přísloví, že řemeslo má zlaté dno.

Před nástupem na základní vojenskou službu začal pracovat u Hakenů v Sobotce.

Od mládí byl veřejně činný. Pracoval na vedoucích pozicích státní správy v Jičíně.

Po sametové revoluci byl zaměstnancem Zemědělského družstva v Sobotce, odkud odešel do zasluženého důchodu. I v něm se snažil být aktivní. Často jsme ho vídali na stadionu, kde trávil mnoho volného času.

V životě zažijeme spoustu setkání, některá jsou důležitá, jiná méně. Pro pana Ladislava a paní Jaroslavu to bylo

setkání na celý život, v roce 1959 vstoupili do manželství, které trvalo necelých 60 let. Bylo naplněné láskou, obětavostí a radostí z dcery Jany. Z počátku rodina bydlela v Oseku u rodičů, poté nějaký čas v panelovém bytě v Jičíně. V roce 1972 začali s výstavbou rodinného domku v Sobotce, kde žili spokojeně dodnes. Pan Ladislav věnoval rodině při všech svých povinnostech veškerý svůj čas. Obětavě se o ni staral, vypomáhal při stavbě domku pro dceru a její rodinu. Postupem času se stává dědečkem, dědečkem, který umí trpělivě vyprávět

své zážitky z mládí, dědečkem, který s láskou pomáhá. Opravdovým sluníčkem jeho života bylo narození 4 pravnoučat. Obzvlášt ho těšily jejich úspěchy ve škole a ve sportu.

Je krásné prožít život naplněný láskou ke svým blízkým, naplněný prací a koníčky, které přinášejí radost druhým, je krásné předávat zkušenosti mladším a pomáhat jim v jejich cestě.

Pan Ladislav Jirků a sobotecký fotbal jsou nerozlučně spjati. Mohli bychom hodiny a hodiny vyprávět příběhy o setkáních. V tuto chvíli alespoň krátké připomenutí. Nejdříve aktivní hráč, potom trenér žáků a dorostu, a nakonec jako rozhodčí.

Přes dvacet let zastával funkci předsedy fotbalu v Sobotce /mezi příznivci soboteckého fotbalu byl osloven „prezident“, svou obětavou prací se zasloužil o rekonstrukci soboteckého stadionu.

V roce 2008 obdržel Cenu města Sobotky za zásluhy pro sobotecký fotbal.

V květnu 2015 mu bylo předáno v břevnovském klášteře v Praze od zástupce Českomoravského fotbalového svazu ocenění JUDr. Václava Jíry za celoživotní zásluhy a rozvoj fotbalu.

Ještě loni v říjnu se zúčastnil spolu s dalšími legendami soboteckého sportu slavnostního otevření sportovního areálu.

I na sklonku svého života se několi-krát dotázoval: Jak to vypadá na hřišti? Co se tam teď děje? Předělávají se kurty? Škoda, že mu již nebylo umožněno vidět sobotecký stadion v novém kabátu ...

Život člověka je cesta, která stále před námi ubíhá, to nejdůležitější je jít a stále znovu začínat. Život Vašeho manžela, tatínka, dědečka, pana Ladislava Jirků se naplnil. Jeho odchod Vás zabolí v hloubi srdce, ale zůstane vzpomínka na dobrosrdečného laskavého člověka, který prací, radou i pomocí pro Vás i pro své kamarády a přátele naplnil svůj život.

Patří mu za to velké poděkování.

VZPOMÍNKA NA JOSEFA ORTA

Ve čtvrtek 29. března 2018 se rodina a široká veřejnost rozloučila s dlouholetým starostou obce Libošovice panem Josefem Ortem. Narodil se v Nepřívěci, kde vyrůstal společně se svými 9 sourozenci. Měl rád lidi, zvláště malé děti a starší občany. Připomí-

náme si jeho dobrosrdečnou povahu, ochotu a obětavost. Byl velmi společenský, rád cestoval a sledoval sport. Vzpomínáme na spolupráci při sjezdech rodáků Libošovicka v roce 2003 a Malechovic v roce 2006, na společné sousedské dovolené v Chorvatsku

nebo na taneční pro starší a pokročilé, které jsme s jeho podporou uspořádali v Libošovicích v roce 2002.

Za všechno dobré, co pro společnost a rodinu vykonal, patří panu Josefu Ortovi naše poděkování.

Alena a Pavel Pospíšilovi z Malechovic

KULTURNÍ A SPOLEČENSKÉ AKCE V SOBOTCE A OKOLÍ

- 1. 5. - 30. 6. TOMÁŠ HŘIVNÁČ** – grafiky
Šolcův statek – Galerie Karla Samšišáka
- 1. 5. – 31. 10. Keramika Jaroslav Podmol, Barbora Podmolová** – Šolcův statek – Lapidárium
- 1. 7. – 24. 8. Jiří Anderle – Komorní grafika 1977 – 1992**
Šolcův statek – Zahájení výstavy 1. 7. V 15:00
- 30. 6. – 7. 7. Šrámkova Sobotka** – festival českého jazyka, řeči a literatury.
- 14. 7. / 19:00 Letní koncert** – zámek Humprecht
- 15. 7. / 14:00** Šolcův statek – Beseda s moderátorem a publicistou **Václavem Žmolíkem**, spojená s představením jeho nové knihy „Po Česku III.“
- 28. 7. / 14:00 Beseda s Janem Rosákem** – Šolcův statek
- 29. 7. / 17:00 Koncert – Modré kšandy** – zahrada Šrámkova domu
- 18. 8. / 14:00 Koncert – Melodie, které milujeme** – Šolcův statek
- 19. 8. / 15:00 Koncert – Pepa Šcross a syn** – Swingové písničky, které jsou o lásce o rodině o životě a to převážně nevážně.
- 24. 8. – 26. 8. Sobotecký jarmark a festival řemesel**
Oslava 520 let od povýšení na město

Maso Sedlák, s r.o.,
Jateční 344, 289 03 Městec Králové

Firma Maso Sedlák, s r.o.,
dceřiná společnost firmy Maso Jičín s r.o.,
přijme nové kolegy/kolegyně.

Pro nově otevřenou prodejnu masa, masných výrobků
a úsek rychlého občerstvení v Sobotce na náměstí
(nyní provoz pí. Hanušové)

přijmeme:

VEDOUcí /VEDOUcíHO PRODEJNY
PRODAVAČE/PRODAVAČKY
OBSLUHU BUFETU

Nabízíme:

Zaměstnaneckou kartu s finančním bonusem
na nákup firemních výrobků
Motivující platové ohodnocení
Zázemí stabilní české firmy

Bližší informace podá:

Jaroslava Dolenská, e-mail: j.dolenska@masojicin.cz,
tel.: +420 604 515 555

MŠ Sobotka – výlet do ZOO Chleby – foto: H. Reslová

Výlet studentů VU3V do Lán – foto: R. Vokounová

Historicko-vlastivědná procházka – kostel sv. Máří Magdaleny
– foto: L. Havlík

Historicko-vlastivědná procházka, pohled z kostelní věže.
Foto: L. Havlík

Modrá krev Sobotecka – slavnostní závěrečný večer,
foto: R. Vokounová

Modrá krev Sobotecka – cyklus uzavřel patron, senátor Ing.
Tomáš Czernin. Foto: R. Vokounová

FILMOVÁ SOBOTKA LETNÍ KINO 2018

29.6- COCO (ANIMÁK)
28.7- PO STRNIŠTI BOS (ČESKÝ FILM)
4.8- KRÁLÍČEK PETR (ANIMÁK)
11.8- TÁTOVA VOLHA (ČESKÝ FILM)
18.8- PADDINGTON 2 (RODINNÝ FILM)

KDE: ZAHRADA ŠRÁMKOVA DOMU, NÁMĚSTÍ MÍRU 3, SOBOTKA

V PŘÍPADĚ NEPŘÍZNĚ POČASÍ, PROMÍTÁME V DIVADLE !!!

OD 21:00 HODIN JEDNOTNÉ VSTUPNÉ 60,-KČ

WWW.FACEBOOK.COM/KINOSOBOTKA

Zpravodaj Šrámkovy Sobotky – vydává MĚSTSKÉ KULTURNÍ STŘEDISKO SOBOTKA, nám. Míru 3, 507 43 Sobotka
tel.: 493 571 618; e-mail: mks@sobotka.cz, www.sobotka.cz. Odpovědná redaktorka: Pavlína Havlová, redakční rada: Karol Bílek,
Jan Janatka, Marie Sekerová, Magdaléna Šrůtová, Radka Vokounová. Externí spolupracovníci Lubor Jenček ml., Ilona Jalovecká.
Grafická úprava a tisk: MS Polygrafie s. r. o., Horka 35, 294 01 Bakov nad Jizerou, www.mspolygrafie.cz.
Uveřejněné příspěvky nemusí vyjadřovat názory redakční rady Zpravodaje. Za věcnou správnost odpovídají autoři příspěvků.
ISSN 12 12 – 7906; MK ČR E 11563. Uzávěrka dalšího čísla 27. 7. 2018.